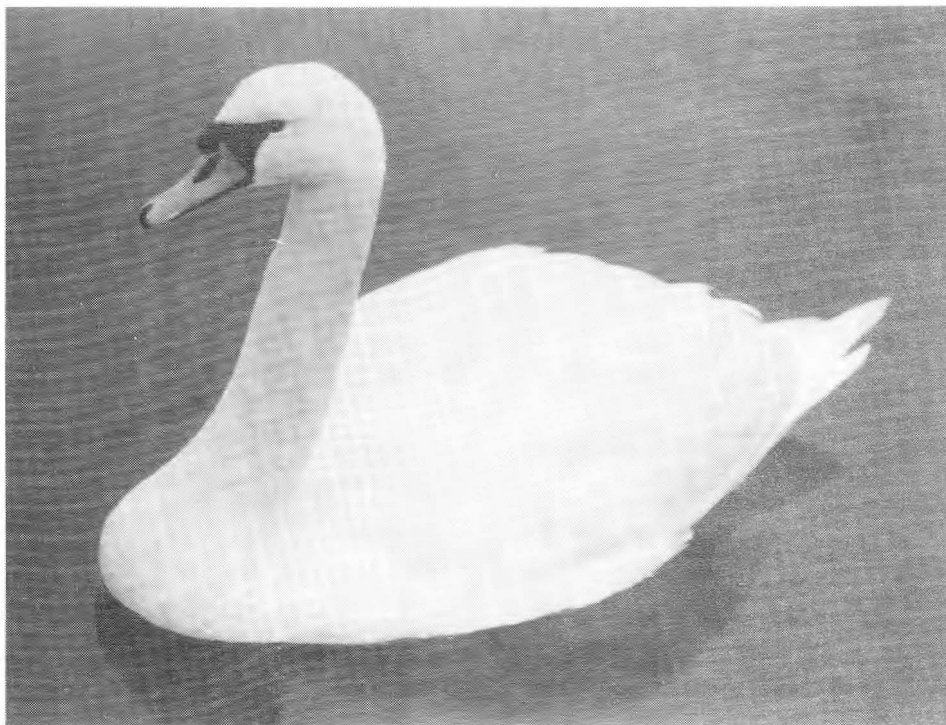

Buskskvetten

nr. 1, 1992. 16. årgang.

Organ for Norsk Ornitologisk Forening,
avdeling Buskerud

Buskskvetten, nr. 1, 16. årgang

Utgiver: Norsk Ornitologisk Forening, avdeling
Buskerud - fylkets fuglevernforening.

Redaktør for dette nummeret var Anders Hals. I de vedtatte vedtektene er det ikke sagt noe om en redaksjonskomite - hvilket fungerende redaktør personlig heller ikke ser som noen fordel, men han har hatt gode hjelpere, bl.a. Torkild Jensen og Bent Fjeldheim. Forøvrig vil redaktøren rette en hjertelig takk til totningen Bjørn Harald Larsen, som har bidratt med en veldig bra artikkel om vannfugler og tellinger av disse i nedre deler av Buskerud de siste vintrene. Bjørn Harald er også igang denne vinteren, og materialet begynner etter hvert å bli meget stort.

Vi kommer ikke utenom finansiering ved slike utgivelser. Fra Fylkesmannens miljøvernavdeling har vi mottatt gode kroner for å komme igang, både med den "nye" fylkesforeningen og med Busk-sketten. Dette bidraget er vi svært glade for.

Innhold 1/92:

3. Leder
4. Re-etableringen av NOF-Buskerud
5. Hemsedal lokallag
6. Rypedyrking i Hemsedal
8. Vannfugltellinger i Buskerud
19. Diverse opprop
20. Siste nytt fra LRSK
32. Kommersøya
35. Killingen
38. Styreferater
44. Slik skal du skrive

Forsiden: Vinteren 1991-92 var hard mot svanene i Drammens-elva, men den kanskje største påkjenningen skyldtes mennekelige aktiviteter, bl.a. ulovlig jakt Foto: Torkild Jensen.

Viktige adresser innen NOF-Buskerud:

- NOF-Buskerud**, Boks 2123 Strømsø, 3003 Drammen.
NOF, Drammen Lokallag, Boks 228, 3001 Drammen.
NOF, Geilo lokallag v/Jørgen K. Larsen, Langehaugen., 3580 Geilo.
NOF, Hemsedal lokallag, v/Bent Fjeldheim, 3560 Hemsedal.
NOF, Ringerike lokallag, Boks 2058 Vien, 3501 Himefoss.
NOF, Øvre Eiker lokallag, Boks 31, 3301 Hokksund

LEDER

ENDELIG!

Ja, et slikt ord vil jeg ta i bruk. Endelig har Buskerud klart å stable på beina tidsskriftet sitt igjen. Det har kostet en del innsats fra samtlige lokallag, men overkommelig var det jo. Når alt kommer til alt, har vi vel vært forholdsvis raske med å få i gang fylkesavdelingen; Planene er bare et drøyt år gamle, og selve stiftelsesmøtet ble jo som kjent avholdt i ultimo april. Litt gikk galt i dannelsesprosessen, noe jeg som leder må ta mye av ansvaret for, men jeg håper alt har ordnet seg slik alle ønsker det nå.

-Fylkesavdelingen har allerede spilt en avgjørende rolle i etpar saker, så arbeidet er i full gang- dette kan en lese mer om utover i bladet. På årsmøtet i NOF-sentralt hadde fylkesavdelingen to representanter, som begge fikk markert seg grundig. Det viktige nå fremover er imidlertid at både fylkesstyret og lokallagene følger opp sine forpliktelser (særlig økonomisk!!), slik at vi etter dette første året kan få innarbeidet alt slik det skal være. Hittil ser alt bra ut.

Høsten og vinteren vil sikkert bringe mye interessant for oss ornitologer i Buskerud. Spørsmålet er om vi igjen vil få en mild vinter, eller om snøen denne gang ikke svikter. For fuglene og oss er effektene av disse milde vintrene forskjellige; vi får kanskje ikke så mye fugl på brettet, og mange fugler holder seg i hekkeområdene i stedet for å forflytte seg eller trekke sydover. Dette er jo bra for dem, men det kan samtidig ha en rekke uheldige konsekvenser. Kommer først den barske Norges-vinteren, kan fuglene bli tatt på senga, og mange mister livet. Så- det beste er nok en ekte, frisk, norsk vinter.

Jeg vil, helt til slutt, gjerne selv få takke for tilliten, og samtidig rette en stor takk til alle enkeltpersoner som har bidratt i prosessen. Endelig har Buskerud blitt plassert på NOF-kartet!

Hilsen fra

Torkild Jensen

Vi prøver på nytt

Av Anders Hals

Mange år er gått siden det var en funksjonsdyktig NOF-Buskerud i sving (om den noen gang har vært det?). Det er ikke enkelt å drive en slik forening når personer som virkelig *gjør* noe, kan telles på ei hand. Det er det store problemet for det ornologiske miljøet i Buskerud at svært få gidder ta i et tak. Problemet er velkjent, men til forskjell fra en rekke andre fylker opplever vi disse problemene allerede fra starten av. At det vil dukke opp ting underveis og med årene er selvsagt, men når heller ikke utgangspunktet er det enkleste, er det viktig at man ikke gaper for høyt fra starten av.

Det var derfor hyggelig å se at det var folk tilstede fra hele fylket da vi høsten 1991 hadde et slags forberedingsmøte for en re-etablering av NOF-Buskerud i Hokksund etter mange års tornerose-søvn. Hvorvidt vi alle sammen har våknet skikkelig, gjenstår å se.

Etter møtet var initiativet lagt til en kvartett bestående av Torkild Jensen, Bil Sloan, Magne Sjøblom og Anders Hals. Disse skulle utarbeide vedtekter osv. og det ble gjort. Disse ble vedtatt på et møte i Drammen sist vår, og slik kom vi vel igang på et vis.

På møtet i Drammen ble det valgt et styre som ledes av Torkild Jensen fra Drammen. Med seg har han Ole E. Bakken, også han fra Drammen, Bill Sloan, Geilo, (han er siden blitt avløst av sambygdingen Lars E. Furuseth). Bakken er sekretær, mens Furuseth er kasserer. Bent Fjeldheim, Hemsedal, er styremedlem, mens Anders Hals, Øvre Eiker, er styremedlem og redaktør av Buskskvetten.

Det skal ikke underslås at de sterkeste initiativer til å blåse liv i NOF-Buskerud igjen, kom fra Drammen. Sånn sett er det fint - men det er også et ansvar - at Drammen er så sterkt representert i styret som de er. Det skjer mye positivt på fuglefronten i Drammensområdet for tida, og det skal bli spennende å følge med i utviklingen på alt det som der er dratt igang.

Redaktøres hjørne:

Det var med adskillig skepsis undertegnede påtok seg oppgaven med å skulle snekre ihop den første Buskskvetten på en bråte år. Jeg driver med skriving på heltid, og sånn sett vil mange si at "Ja, men da kan du vel ta Buskskvetten, også". Det er et poeng i en slik uttalelse, men det er ikke alle som liker å ha yrket som hobby. Å skulle holde på med skriving, uttegning og alt til faget henhørende både i arbeid og fritid er tyngre enn mange vil tro (det sliter på et eller annet oppe i hue'), men nå er endelig Buskskvetten her og jeg stiller meg derfor til hogg.

En bønn til slutt - arkivet for bilder og illustrasjoner er tynt, og bladet trenger stoff, men det hadde vært fint om artikkelforfatterne også la ved illustrasjoner i en eller annen form sammen med manus.

Anders H.

HEMSDAL LOKALLAG

Etter gjentatte forsøk lykkes det endelig høsten -91 en ny klekking i NOF's store reiergrop. "Foreldrene" aksepterte raskt den nye reierungen, og tok den under sine vinger. Ungen flakset i taknemlighet med vingene og hoppet kvitrende ut av reiret for å etablere eget bo. Hemsedal lokallag var en realitet!

Hemsedal lokallag ønsker å være et samlingssted for alle som på en eller annen måte har en liten interesse for fugler, unge som eldre. Ingen behøver å ha hode fullt av faguttrykk og latinske navn eller ha utstyr og kikkerter for tusenvis av kroner for å være medlem. Laget har som mål å arbeide for vern av fuglelivet og deres livsmiljø og forsøke å øke interessen og kunnskapen om fugler. Få folk oppmerksom på den gleden og nytten en kan ha ved nærvær av fugler i eget nærmiljø.

Laget styres gjennom medlemsmøter som har form som allmøter. Et arbeidsutvalg på tre medlemmer fungere som styre. Arbeidstv. i første driftsår har bestått av: Olav Huso, Martin Lindal og Bent Fjeldheim (leder).

Aktivitetene dreier seg ikke om store og "tunge" prosjekter, men aktiviteter som alle uansett kunnskapsnivå kan ta del i og ha glede av. Nevnes kan: Registrering av ankomsttider for trekkfugler. Artsliste for Hemsedal er under utarbeidelse. Smågnagerfangst for å måle smågnagerartenes forekomst, sammenholde dette med hekkehypighet og hekkeresultat hos ugler. I forbindelse med dette er det hengt opp ca. 70 rugekasser tilpasset ugler. Fellesnevneren for våres aktiviteter er at alle er minst like "ferske" som laget, så resultater og erfaringer får vi komme tilbake til ved en senere anledning.

Av utadrettet virksomhet har vi i samarbeid med Geilo lokallag fast spalteplass annenhver lørdag i lokalavisen Hallingdølen. Under overskriften FUGLER I HALLINGDAL forsøker vi å gi leserne kunnskap om fugler som holder til i dalen. Skrivningen gir også kjærkomne inntekter til en tildels anstrengt økonomi.

Bent Fjeldheim

RYPEDYR KING I HEMSEDAL

I den seinare tid har det vore to tilfelle av ulovleg giftbruk i Hemsedal. Begge gongene var det alfakloralose som blei brukt. Lovbrota er melde og det siste tilfellet er framleis under etterforsking. I Bulidalen i Hemsedal driv "Se & Hør" forlaget eit såkalla viltstellprosjekt. Ansvarleg er Johan B. Steen.

BRUK AV ALFAKLORALOSE

Måndag 15.6 var ein del av elevane ved Hemsedal barne- og ungdomsskule på fjelltur. Turen gjekk frå Fløvatn til Lio. Under rast på eit høgeddrag sør for Hauganose fann elevane tre hønseegg. Eitt av egga var delvis oppete, dei to andre blei tatt med til skulen. Egga hadde hol i den eine enden som var tetta med voks. Det er typisk for egg som er injiserte med gift. Ein av grunneigarane drog saman med underteikna opp i området for å finne fleire egg. Etter eit par timar hadde vi funne fire egg og ei daut kråke. Materialet blei sendt til veterinærinstituttet for analyse. Det blei analysert for arsenikk, stryknin, organiske fosforinsekticider og alfakloralose. Samleprøve av egga inneheldt alfakloralose i ein konsentrasjon på 42500mg/kg. Lever fra kråka hadde ein konsentrasjon på 9.61 mg/kg. Professor Inger Nafstad konkluderer med at kråka var drepent av alfakloralose. Saka er meldt, og lensmannskontoret driv etterforsking i saka. Erfaringar frå liknande saker viser at manglande bevis ofte fører til henlegging av slike saker.

FUNNET I BULIDALEN

Naturvernforbundet i Hemsedal melde for to år sidan eit anna tilfelle av ulovleg giftutlegging. Sommaren 1990 blei det funne egg med alfakloralose i Bulidalen i Hemsedal. Funnet blei gjort i jaktterrenget til "Se og Hør" som har leigd store areal i Hemsedal. På grunn av manglande bevis blei denne saka henlagt.

PROSJEKTET I BULIDALEN

I Bulidalen driv "Se og Hør" eit såkalla viltstellprosjekt. Som andre slike prosjekt har også dette som mål å auke rypebestanden, ofte på bekostning av mangfaldet i området. I "Jegerboken 91" og i brev til Hemsedal kommune skriv redaktør Odd J. Nelvik om prosjektet. Det går ut på at ein uttryddar alle konkurrentar som rev, røyskatt, mår, kråke og ramn. For å betre tilgangen på næring til rypa er det ulike metodar som har vore nytta. Det siste nye på det området er krattnusing.

Krattnusaren er eit kraftig reidskap og treng ein stor traktor for å fungere. Dette fører til slitasje og stygge sår i terrenget. Dei har og hogd bjørk øvst i bjørkebeltet for at rypa skal finne mat. Verneskogen er viktig for lokalklimaet i Bulidalen som ligg på 900-1000 m.o.h., og det er berre folk med manglande økologisk innsikt som gjer slike ting. Nelvik hevdar at rypebestanden har teke seg opp sidan prosjektet starta i 89. Dette er ikkje overaskande for oss i Hemsedal som er interesserte i natur. Vi har hatt ein aukande smånagarbestand som nådde ein topp i fjor sommar. Det førte med seg at vi hadde ein stor bestand av fjellvåk, tårnfalk og jordugle. Vi hadde og besøk av fleire par myrhauk. Når det gjeld bruk av alfakloralose, skriv Nelvik i "Jegerboken91" : "Fra flere hold ble vi anbefalt å legge ut det svake sovemedisinet Alfakloralose. Riktig plassert - på løetak og høye steiner i terrenget - vil dette være et slektivt angrep på kråkene. Dosen som brukes i hønseeggene, er dessuten så liten at den aldri vil være til fare for større dyr - som rev og hunder. Når kråka har forsynt seg med en til to egg, sovner den inn, og fryser ihjel i løpet av natten. Det har imidlertid vært reist spørsmål om metoden er tillatt i Norge. På bakgrunn av dette prioriterte vi å drive en intensiv jakt på kråke." Sitatet treng ingen kommentar, men fortel litt om kor seriøst prosjektet er. Ansvarleg for prosjektet er Roar Ødegård og den kjende svømmeblæreprofessoren Johan B.Steen.

Martin Lindal Hemsedal.

Denne kråka ble drept av giftstoffet alfakloralose i Hemsedalsfjella sommeren 1990. Stoffet var sprøytet inn i hønseegg som var lagt ut på strategiske plasser, og hensikten var å desimere kråkebestanden. Foto: Gunnar Grimstveit.

VINTERTELLINGER AV VANNFUGL I BUSKERUD 1992.

av Bjørn Harald Larsen

Årets vannfugltelling var den tredje i rekken med tilnærmet full dekning av de største og viktigste vassdragene i Nedre Buskerud med unntak av Numedalslågen. Tellingene foregikk under gunstige forhold i perioden 16.-18.1.92. Resultatene viste en temmelig stor økning i totalantallet av overvintrende vannfugl, og med unntak av sangsvane økte alle de vanligste andefuglene i antall fra 91 til 92.

Tellingene omfattet Sperillen (som i år var nærmest isfri), Begna, Randselva, Storelva, Tyrifjorden/Steinsfjorden, Drammenselva, Vestfosselva og Loselva. Dekningsgraden var helt tilsvarende den i 1991, med ett lite unntak; Randselva mellom fylkesgrensa mot Oppland og Viul ble i år dekt for første gang. De fleste elvestrekningene ble dekt nærmest 100%, og særlig langs Begna og Storelva ble lengre strekninger gått for å få best mulig tall på vannfuglene.

Telleforholdene var overveiende svært gode i år, med overskyet og mildt vær. Mildværet preget jo også denne vinteren, og forventes å ha stor innvirkning på både artsdiversitet og antall av overvinterende vannfugl. I tillegg til forfatteren deltok Geir Gaarder, Henrik Jensen og Kent Myrmo i feltarbeidet.

RESULTATER.

Det samlede telleresultat viser 4002 ind. av 19 vannfuglarter. Dette er ny rekordnotering både med hensyn til antall arter og antall ind. med de tre siste vintres likeartede tellinger som basis.

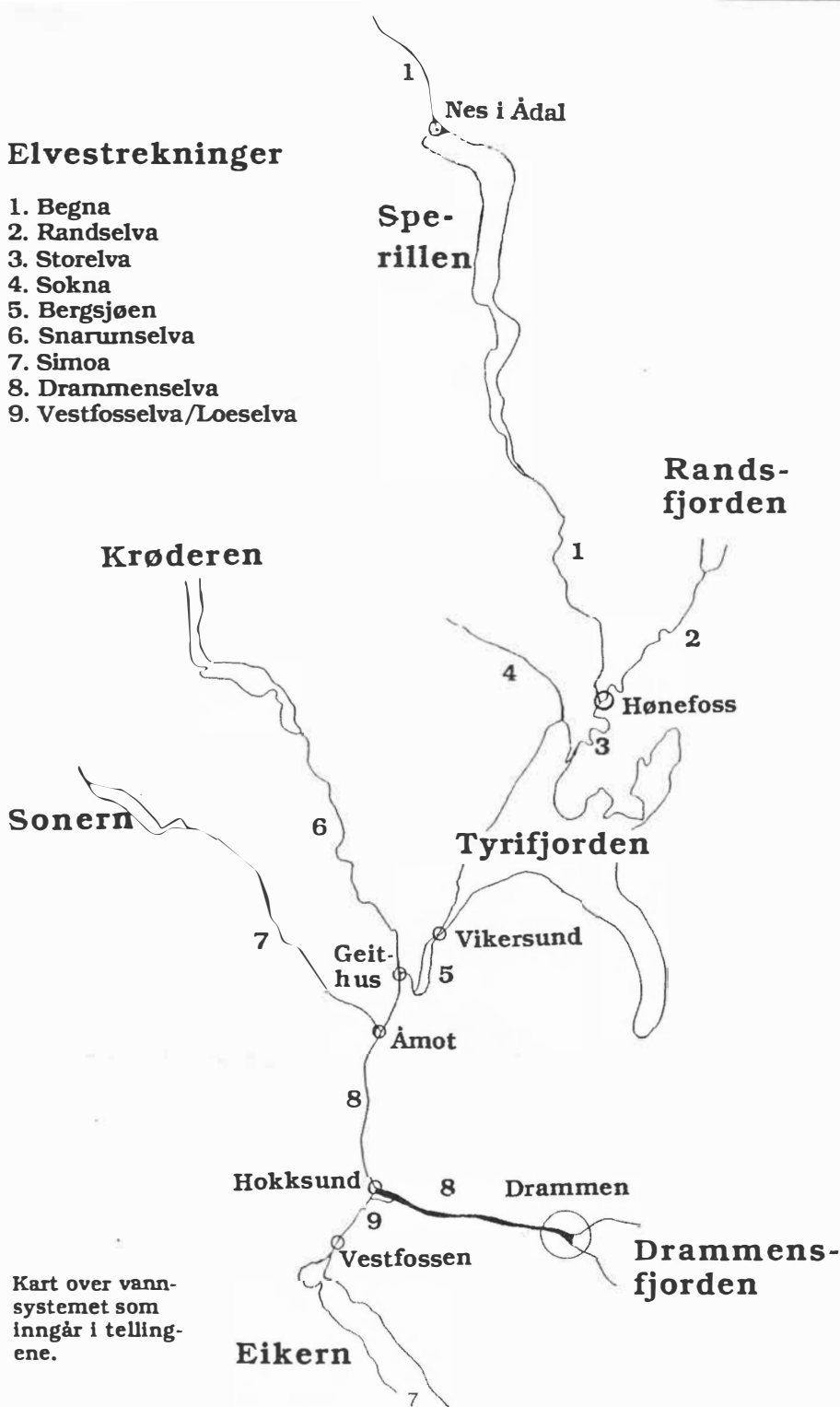
Både knoppsvane, kanadagås og stokkand og laksand ser ut til å være i stø framgang i fylket vinterstid. For disse artene peker bestandsutviklingen entydig mot himmelen. Laksandene kan forflytte seg mye i løpet av vintersesongen og det er litt farlig å trekke sikre konklusjoner omkring denne artens opptreden. Når det gjelder sangsvane, kvinand og toppand er bestandsutviklingen usikker. Det er ikke tvil om at sangsvane sett i et 5-10 års perspektiv har økt markert i fylket, men årets nedgang på 100 ind. kan tyde på at næringsressursene setter begrensinger for videre økning. Dette inntrykket forsterkes ved at desembertellingene viste en fortsatt økning (ca. 1050 ind.). Kvinanda viser en svakt økende tendens, men den registrerte økning fra 90 til 91 var neppe reell, men bunnet i noe ulik dekning/metodikk. Toppanda er en nyetablert overvintrer i Buskerud og utviklingen bør følges noen år til før man kan si noe sikkert om bestandsutviklingen.

Gråhegre, dvergsvane, grågås, krikkand og taffeland ble observert for første gang under vintertellingene av vannfugl i Buskerud, som første gang ble gjennomført vinteren 86/87. Forøvrig ble flere andre uvanlig vinterarter notert også i år, bl.a. dvergdykker (3 ind.), lappfiskand (1 ind.) og Sothøne (2 ind.).

For sangsvanenes del kan det også bemerkes at både ungfuglandelen (19,1%) og

Elvestrekninger

1. Begna
2. Randselva
3. Storelva
4. Sokna
5. Bergsjøen
6. Snarunselva
7. Simoa
8. Drammenselva
9. Vestfosselva/Loeselva

Kart over vannsystemet som inngår i tellingene.

gjennomsnittlig kullstørrelse (2,41) lå under de verdiene som ble observert i 1991. Dette viser at hekkeresultatet for svanene har vært noe dårligere i 1991 enn i 1990. En mulig årsak kan være en forholdsvis lang kuldeperiode i februar/mars 1991, som førte til gjenfrysing av sangsvanenes vinteroppholdsplasser i Buskerud og et stort trekk ut av området, trolig over Skagerrak til Danmark. De svanene som ble igjen i våre vassdrag måtte ty til suboptimale næringsområder. Samlet kan dette ha ført til at svanene ankom hekkeplassene i nordlige Fennoskandia og Russland i dårlige kondisjon enn etter den meget gunstige vinteren 90/91.

Tabell 1. Resultater fra tellinger av vannfugl i Buskerud 16.1.-18.1.1992.

Art	Sperillen	Begna	Randselva	Stor-elva	Tyri-fjorden	Dram-menselva	Vest-foss-elva/Loselva	Sum
Dvergdykker			1				2	3
Gråhegre				2			1	3
Sangsvane	49	189	50	84	282	146	65	865
Dvergsvane					1			1
Knoppsvane				14	215	95		324
Kanadagås					112	34		146
Grågås						3		3
Stokkand	14	23	61	88	401	397	63	1047
Krikkand					2			2
Toppand				30	28	9		67
Taffeland						1		1
Kvinand	45	146	58	282	259	270	9	1069
Laksand	7	12	8	2	48	77		154
Lappfiskand						1		1
Sothøne					2			2
Fiskemåke					6			6
Gråmåke	1				10	280		291
Svartbak						2		2
Fossefall		6	2		3	14	5	30
Sum vannfugl	116	376	180	502	1351	1332	145	4002

VASSDRAGSVIS OVERSIKT.

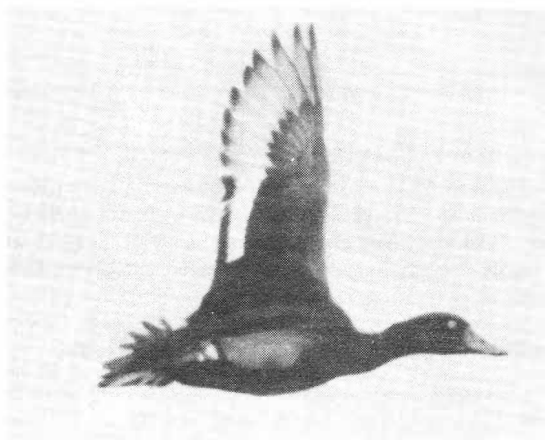
Sperillen.

Før første gang var Sperillen åpen under disse tellingene. Det var viker og bukter at det lå noe is. Antall ender var beskjedent, men bra i søndre del. En flokk på nærmere 50 sangsvaner lå i gruntvannsområdet på fjorden mellom Storøya og Bergodden.

Følgende artsforkortelser er benyttet i tabell 2-8: DV=dvergdykker, GH=gråhegre, SA=sangsvane, KN=knoppsvane, KA=kanadagås, ST=stokkand, TO=toppand, KV=kvinand, LA=laksand, GR=gråmåke, FO=fossekal

Tabell 2. Resultater fra tellingene langs Sperillen 18.1.92.

Lok nr.	Lokalitet	SA	ST	KV	LA	GR	SUM VANNFUGL
1	Nes-Storøya			7	3	1	11
2	Storøya-Bergodden	49	6	4			59
3	Gunbjørud-Tosevika		8	34	4		46
	Sum lok. 1-3	49	14	45	7	1	116

I de årlige vannfugltellingene vinterstid blir stadig flere toppender observert som overvintrende i Buskerud. Foto: Walter H. Gundersen.

Begna.

Begna var mindre islagt i de øvre partier enn de to foregående vintrene. Som vanlig var det noe is mellom Hallingby og Domningen. Strekingen Hen-Mollvall ble ikke dekt i 92 (kun dekt i 91, svært lite vannfugl).

Sangsvanene lå svært spredt i år, helt fra sagbruket sør for Killingsstrømmen og ned til Hen. Tidligere har det vært en konsentrering omkring Langsøa, hvor det også i år ble observert flest svaner. Men vesentlig flere svaner lå i de øvre delene av elva, begunstiget av liten islegging. Det kan se ut som svanene nærmest beiter seg nedover elva i takt med islegging og på denne måten utnytter næringsressursene optimalt.

Kvinendene var som vanlig konsentrert til Kongsstrømmen og Mollvall. Disse lokalitetene hadde over 75% av alle kvinendene i elva.

Tabell 3. Resultater av tellingene langs Begna 17.1.92.

Lok nr.	Lokalitet	SA	ST	KV	LA	FO	SUM VANNFUGL
1	Høneren-Nes			3			3
2	Kongsstrømmen			66	1	1	68
3	Killingstrømmen			4			4
4	Killingstrømmen-Bergsund	37	10				47
5	Bergsund-Røsthy	26		2	4	5	37
6	Øya-Hallingby	30	2	7	4		43
7	Hallingby-Domningen	25		6	1		32
8	Langsøa	58	1	10			69
9	Pålerud-Hen	13		1			14
10	Mollvall		10	47	2		59
	Sum lok. 1-10	189	23	146	12	6	376

Randselva.

Randselva ble i 92 dekt fra ca. 2 km sør for Kistefoss og ned til Hønefoss, dvs. noe bedre enn foregående år. Elva var isfri helt fra fylkesgrensa til Hønefoss. Som normalt lå de fleste fuglene i den oppdømte elvemeanderen ved Viul, bl.a. 45 sangsvaner. Her ble det også i år sett en dvergdykker, nøyaktig på samme sted som det ble sett 2 ind. i 91.

Tabell 4. Resultater fra tellingene langs Randselva 17.1.92.

Lok nr.	Lokalitet	DV	SA	ST	KV	LA	FO	SUM VANNFUGL
1	Åslakrud-Viul bru				24	2		26
2	Viul-Hvalsmoen	1	45	43	19	6		114
3	Hvalsmoen-Hønefoss		5	18	15		2	40
	Sum lok. 1-3	1	50	61	58	8	2	180

Storelva.

Storelva var vinteren 91/92 lite islagt i nedre deler i forhold til de to foregående år. Det var bare en kort strekning ved Mælingen hvor elva ikke gikk åpen. Strekningen utenfor militærområdet på Helgelandsmoen ble noe bedre dekt enn i 90 og 91, uten at dette fikk noen store utslag. Totaltallet på 502 vannfugler er størstnotering for perioden 90-92.

Kvinandantallet har vært ganske stabilt i elva disse tre årene, og de nedre delene er, sammen med Bergsjøen, utvilsomt av de beste kvinandlokalitetene i undersøkelsesområdet vinterstid. I år ble det registrert større tettheter også gjennom Hønefoss. Schongstangen i Hønefoss er også fast tilholdssted for en stokkandflokk, under årets telling 51 ind.

Det ble i år registrert en betydelig økning i både sangsvane og knoppsvaneantallet i nedre del av Storelva. Det har tidligere bare vært på ettervinteren at så store flokker er blitt registrert her. Nå pendlet sannsynligvis svanene mye mellom Nordfjorden og nedre del av Storelva og under tellingene lå isen forholdsvis langt ut i Nordfjorden, noe som gjør at svanenes beste beiteområder blir utilgjengelige.

Spesielt interessant er det at toppanda ser ut til å etablere seg som fast vinterart i Storelva. En flokk på 30 ind. lå utenfor Averøya gård. Det kan også nevnes at en flokk på 6 taffelender holdt til nedenfor Norderhov helt fram mot nyttår.

Tabell 5. Resultater av tellingene langs Storelva 17.1.92.

Lok nr.	Lokalitet	GH	SA	KN	ST	TO	KV	LA	SUM VANNFUGL
1	Hønefoss-Fofafoss	2			51		66	2	121
2	Fofafoss-Sandsætra		12	1	13		60		86
3	Norderhov-Averøya		72	13	24	30	156		295
	Sum lok. 1-3	2	84	14	88	30	282	2	502

Tyrifjorden.

Isforholdene i Tyrifjorden og Steinsfjorden var ekstremt gunstige vinteren 91/92. Ennå i slutten av januar var det åpent vann i østre deler av Steinsfjorden. Fjorden ble godt dekt, med vekt på strekningen Kroksundet-Sælabonn, Nordfjorden og strekningen Nakkerudtangen-Vikersund. Fjordstrekningen fra Nakkerudtangen til Drolsumtangen ble noe bedre dekt enn tidligere år, særlig med tanke på ender. Bønsnesområdet ble derimot dårligere dekt.

Totalt 1351 vannfugler er en svak økning fra 1991. Men fordelingen av fugl i fjorden var markert forskjellig fra 91 og noe mer lik den i 90. Hovedtyngen av fugl lå i de nordre delene av fjorden, men med en viktig lokalitet i sør, nemlig utosen ved Vikersund.

Sangsvaneantallet gikk drastisk ned i forhold til i 91. Det lå nesten ingen svaner ved Vikersund, hvor nærmere halvparten av alle sangsvanene i hele undersøkelsesområdet lå under tellingene i januar 1991. Tyngdepunktet var forskøvet til de nordre delene av fjorden, med Storøysundet og Nordfjorden som de viktigste områdene. Så også i Tyrifjorden ser det ut til at sangsvanene utnytter matressursene optimalt ved tidlig på vinteren å beite i områder som erfaringsmessig fryser til på etterjuls vinteren.

Knoppsvane, kanadagås, stokkand og kvinand hadde en tildels betydelig økning i forhold til 90 og 91-tellingene. Når det gjelder stokkand og kvinand har dette mest å gjøre med de gunstige isforholdene i nordre del av fjorden. Økningen hos knoppsvane og kanadagås, som normalt konsentrerer seg omkring utosen av fjorden på etterjuls vinteren, er nok mer et uttrykk for en generell økning i vinterbestandene, for knoppsvanas del som en avspeiling av en økende hekkebestand i Ringerike/Hadelandsregionen.

Mange sjeldne vinterarter ble registrert i Tyrifjorden denne vinteren. Mest interessant var dvergsvane som lå i Nordfjorden under tellingene. Den ble sett i Storelva på førjuls vinteren og på Hensjærn langs Begna i mars. Ved Vikersund lå det bl.a. 2 krikkanthunner og 2 unge sothøner.

Tabell 6. Resultater av tellingene i Tyrifjorden 16.-18.1.92.

Lok nr.	Lokalitet	SA	KN	KA	ST	TO	KV	LA	FO	AV	SUM VANNFUGL
1	Steinsfjorden		10				10	1		8	29
2	Kroksundet	12	50		4		11	13			90
3	Storøysundet	99	7		34		47	7			194
4	Sælabonn	29	23		23		15	10			88
5	Bønsnes						6				6
6	Onsakervika-Averøya			14	125		1	3		6	148
7	Røssholmstranda-Veholt	31	78			10	63	3		1	186
8	Veholt Tyristrand	45	16				15				76
9	Nakkerudtangen Fjellbytangen	8			8		3				19
10	Fjellbytangen Drolsumtangen	52			64		28				144
11	Drolsum-Natveit	4					26	6	1		37
12	Natveit-Vikersund	2	31	98	144	18	34	5	2	4	340
	Sum lok. 1-12	282	215	112	401	28	259	48	3	19	1351

Andre vannfuglarter (AV) omfatter: Dvergsvane: 1 ad. Røssholmstranda 18.1.

Krikkanth: 2 hunnfargede ind. Vikersund 16.1.

Sothøne: 2 juv. Vikersund 16.1.

Fiskemåke: 6 ad. Averøya 17.1.

Gråmåke: 8 ind. Steinsfjorden 18.1. og

2 ind. Vikersund 17.1.

Drammenselva.

Med unntak av mindre partier i Bergsjøen var hele Drammenselva isfri under tellingene 16.1.92. Dekningen var tilsvarende som i 91, kanskje med unntak av noe bedre dekning mellom Mjøndalen og Drammen.

Både sangsvane, knoppsvane, stokkand og kvinand økte tildels betydelig i antall fra tellingene i 90 og 91. Svanene lå svært konsentrert i år, med mellom 80 og 90% av fuglene i Bergsjøen. Stokkanda derimot var mest tallrik i de nedre deler, mellom Mjøndalen og Gulsbogen. Som vanlig var det gode antall av kvinand og særlig laksand (42 ind.) i Bergsjøen.

Flere sjedne vinterarter ble sett i Drammenselva også i år. I Bergsjøen lå det 3 grågjess og "som vanlig" 1 lappfiskandhunn i nordre del. En taffelandhunn lå sammen med en flokk kvinender mellom bruene ved Mjøndalen.

Tabell 7. Resultater fra tellingene langs Drammenselva 16.1.92.

Lok nr.	Lokalitet	SA	KN	KA	ST	TO	KV	LA	GR	FO	AV	SUM VANNFUGL
1	Bergsjøen	132	75	4	59	5	123	42	25	4	4	476
2	Gravfoss						9			4		13
3	Åmot	2					12					14
4	Skotselv	12	9		3		26	5				55
5	Hellefoss-Hokksund		2		24		11			6		43
6	Hokksund-Horgen						8					8
7	Horgen-Mjøndalen		4	12	18		38	5				77
8	Mjøndalen-Daler				80		16	4	50		1	151
9	Daler-Gulsbogen		5	18	161	4	24	12	110		1	335
10	Gulsbogen-Strømsøy				33		3	1	70		1	108
11	Strømsøy				19			8	25			52
	Sum lok. 1-11	146	95	34	397	9	270	77	280	14	7	1332

Andre vannfuglarter (AV) omfatter: Grågås: 3 ind. Bergsjøen
Taffeland: 1 hunnfarget ind. v/Mjøndalen
Lappfiskand: 1 hunnfarget ind. Bergsjøen
Svartbak: 1 ad. v/Gulsbogen og 1 ad. v/Strømsøy

Vestfosselva/Loselva.

Vestfosselva går ofte isfri selv i ekstreme kuldeperioder og blir derfor viktigere og viktigere for vannfugl utover vinteren. I en slik mild vinter som vinteren 91/92 er det forholdsvis små mengder med vannfugl langs vassdraget. Strekingen mellom Vestfossen og Haug ble noe bedre dekt enn de to foregående år, mens Loselva ble litt dårligere dekt.

65 sangsvaner er i overkant av hva som er talt tidligere i vassdraget. Svanene var konsentrert om utosen fra Fiskumvannet. Loselva hadde mye stökkender i år, ellers ingen vannfugl registrert her.

To dvergdykkere ble sett omlag en km nord for Vestfossen. Vestfosselva gir flere gode biotoper for denne vesle lappedykkere. Hele strekingen Vestfossen-Hokksund er vanskelig å få oversikt over, og for å få skikkelig gode tall på vannfuglene her, må hele strekingen padles med kano.

Tabell 8. Resultater av tellingene langs Vestfosselva og Loselva 16.1.92.

Lok nr.	Lokalitet	DV	GH	SA	ST	KV	FO	SUM VANNFUGL
1	Fiskumvannet-Vestfossen			65	4	4	1	74
2	Vestfossen-Haug	2	1		17	5	4	29
3	Loselva				42			42
	Sum lok. 1-3	2	1	65	63	9	5	145

BESTANDSUTVIKLING.

Data fra de tre siste vinterene er i stor grad sammenlignbare, bortsett fra at det i 90 ble talt forskjellige områder til ulik tid. Tellingene gjennomført i regi av Fylkesmannens miljøvernavdeling i 1987-1989 har den svakheten at både dekningsgrad og personell varierte fra år til år.

Flere arter viser utvilsomt en kraftig økning i løpet av perioden 1987-92. Dette gjelder sangsvane, knoppsvane, kanadagås, stökkand, toppand og gråmåke. For gråmåka sin del kan det være at denne arten ikke ble talt de tre første vintrene. Stökkanda har faktisk økt med over 50% hvert år mellom 1988 og 1992. Kanadagås og toppand ser ut til å ha etablert seg faste overvintre i løpet av samme periode. Dette kan også være tilfelle for dvergdykker, men dette er en art som veldig lett å overse under slike tellinger.

Når det gjelder arter som kvinand og laksand er det mer uvisst om den observerte økningen i like stor grad gjenspeiler virkeligheten. Kvinanda knytter det seg ofte store metodiske vanskeligheter til, som vil gjenspeile seg i telleresultatet. Laksanda er i større grad enn andre vannfugler mobil vinterstid, og dette vil innvirke på resultatene dersom ikke hele vassdrag blir dekt samme dag. På bakgrunn av det som nevnt før ser det allikevel ut til å være en klar tendens til økning i vinterbestanden av laksand i de to siste

vintrene.

Ingen arter viser noen klar nedadgående tendens, men i likhet med i både Oppland og Akershus har flokkene med overvinterende fiskemåke blitt mindre fra 91 til 92. De beste fossekallokalitetene i Buskerud blir ikke dekt med disse tellingene og resultatene for denne arten er noe mer tilfeldig enn for de andre vannfuglartene.

De siste vintrene har antallet **sangsvaner** i nedre/østre deler av Buskerud ligget stabilt på mellom 800 og 1.000 fugler. Foto: Anders Hals.

Tabell 9. Bestandsutvikling hos overvintrende vannfugl i Drammensvassdraget i Nedre Buskerud 1987-1992. Det gjøres oppmerksom på at både dekningsgrad og metodikk er forskjellig mellom periodene 87-89 og 90-92.
 ++ = klar bestandsøkning + = antatt bestandsøkning
 0 = uforandret vinterbestand - = antatt bestandsreduksjon
 -- = klar bestandsreduksjon ? = usikker status

Art	1987	1988	1989	1990	1991	1992	Bestands- utvikling
Toppdykker				1			
Dvergdykker				1	5	3	+
Gråhegre						3	
Sangsvane	95	342	362	557	963	865	++
Dvergsvane						1	
Knoppsvane	5	65	82	148	224	324	++
Kanadagås		5		68	88	146	++
Grågås						3	
Stokkand	105	146	240	361	602	1047	++
Brunnakke					1		
Krikkand						2	
Toppand			1		37	67	+
Taffeland						1	
Kvinand	169	210	341	815	860	1069	+?
Siland				3			
Laksand	24	48	69	105	126	154	+?
Lappfiskand					1	1	
Sothøne					2	2	
Fiskemåke			3	2	20	6	?
Gråmåke	1	1	1	420	224	280	++?
Svartbak			2		2	2	
Fossekall	17	25	27	15	65	30	0?
Sum vannfugl	416	842	1128	2501	3219	4002	

OPPROP - FISKEØRN

Fiskeørn er en art som har kommet mer og mer i søkelyset etter hvert. I Vestfold er det nå omfattende arbeid rundt arten, der bl.a. reirbygging, overvåking, områderegistrering og annen feltaktivitet drives aktivt. Mye av dette arbeidet foregår i Buskeruds nærområder.

Prosjektgruppa som arbeider her ønsker nå å utvide arbeidet med fiskeørn. Buskerud er i denne sammenheng et av de viktigste fylkene, og her vil det trolig bli satset mye fremover. Men- her må folk til. Drammen lokallag har omtalt saken på flere møter, og responsen har vært brukbar. Det er også ønskelig at alle lokallag nevner dette for medlemmene. Også enkeltpersoner kan med fordel ta direkte kontakt. I første omgang vil et slikt prosjekt i Buskerud bli administrert av folk i Vestfold-gruppa, men så snart det blir nok folk med i Buskerud, kan disse ta over. NOF avd. Buskerud vil vurdere å opprette et selvstendig prosjekt på arten hvis responsen er stor nok.

Alle som synes dette høres interessant ut, eller som sitter med opplysninger om fiskeørn, kan kontakte følgende person:

Victor Olsen
Krokenveien, Sando
3070 SANDE VESTFOLD
TLF: 03/77 94 73

OPPROP - MILETJERN

NOF-Drammen lokallag har i tiden fremover tenkt å rette søkelyset på en lenge oversett, men likevel interessant lokalitet i Nedre Buskerud: Miletjern. For de som ikke vet det, ligger tjernet like ved Mjøndalen sentrum (ved Mile fyllplass), og er omgitt av sumpkratt og lav løvskog. Selve vannet er nesten helt gjengrodd sommerstid, og er bevokst med takrør. Som fuglelokalitet har det spesielt stor interesse som trekklokalitet, men også som hekkeområde. Flere sjeldenheter har blitt observert her.

Det er meget viktig å få i gang aktivitet her ganske fort, da tjernet vil bli delvis ødelagt som fuglelokalitet hvis E-76 blir bygget som planlagt. Undersøkelser her vil i den sammenheng være av stor verdi å vise til.

Men- for at lokallaget skal kunne drive et slikt prosjekt, trenger vi flere personer. Behovet er størst for ivrige feltfolk, gjerne bosatt i området, som kan besøke lokaliteten jevnlig hele året. NB! Det settes ikke spesielle krav til kunnskaper hos personene- erfaringen kommer etter hvert. Nettopp dette prosjektet egner seg godt for såvel uerfarne som erfarne ornitologer. Interessen er viktigst!

Personer som har lyst til å være med, eller som har kjennskap til lokaliteten, bes kontakte:

Knut Jørgensen
Tyrihans 8
3035 KROKSTADELVA
TLF: 03/87 43 59

FOREKOMST OG HEKKESTATUS FOR FUGLER I BUSKERUD

TORGRIM BREIEHAGEN

Totalt er det påvist 266 A-arter (spontant forekommende arter pr. 3/4 1992) og 10 underarter i Buskerud fylke. I tillegg kommer 2 B-arter (arter som sannsynlig ikke opptrer spontant, men som er romte fangenskap/parkfugler). Dette er en økning på 7 arter og 2 underarter fra forrige liste som var ajour pr. 31.12.1983 (Syvertsen og Breiehagen 1984). Følgende 9 arter eller underarter er påvist før første gang i Buskerud fra 1984: Storskarv, ua. mellomskarv (1987), rørdrum (1988), egress (1987), mandarinand (1990), stivhaleand (1988), havorn (1987), rosenstær (1988), gråsisik, ua. *Carduelis flammea cabaret* (1987) og dvergspurv (1987). Videre er gråhegre (1988) påvist hekkende i fylket for første gang og isfugl er satt opp som sannsynlig hekkefugl, men positivt bevis mangler. Etter 1940 er 175 arter funnet hekkende i Buskerud med sikkerhet. To arter har sannsynlig hekket i fylket (myrrikse og snøugle), men positivt bevis mangler. Det er også usikkert om hvitryggspetten fortsatt hekker i fylket, etter at bestanden har gått ned i perioden 1980-1990. Kornkråke er ikke funnet hekkende etter 1940.

SYMBOLBRUK

Hekkestatus:

- H?= Arten har trolig hekket eller hekker sannsynligvis, men konkret bevis mangler.
- H= Arten hekker meget sjelden.
- HH= Arten hekker sjelden eller uregelmessig.
- HHH= Arten hekker fåtallig til mindre vanlig.
- HHHH= Arten hekker vanlig til tallrik.
- (h)= Hekkefunn før 1940

Forekomststatus:

- ?= Status usikker.
- X= Arten forekommer meget sjelden.
- XX= Arten forekommer sjelden eller uregelmessig.
- XXX= Arten forekommer fåtallig til mindre vanlig.
- XXXX= Arten forekommer vanlig til mer tallrik.
- (x)= Funntid før 1940.

LRSK BUSKERUD ønsker å få tilsendt alle opplysninger om fugl i fylket, også de som ikke skal vurderes. Alle observasjoner skal sendes til:

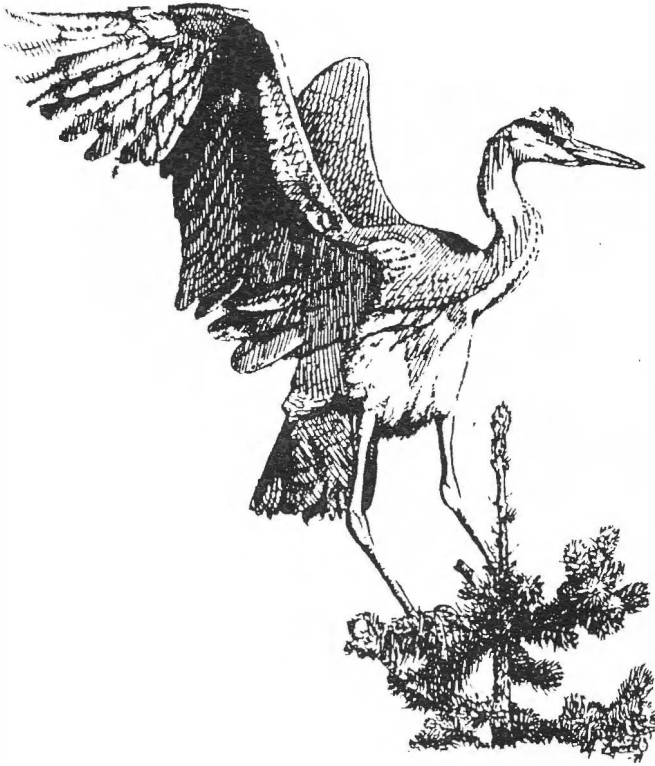
LRSK BUSKERUD, NOF avd. Buskerud, Boks 228, 3001 Drammen.

AVIFAUNALISTE FOR BUSKERUD

(ajour pr. 3/4 1992)

- * = Alle observasjoner skal vurderes av LRSK
 H = Alle hekkefunn skal vurderes av LRSK.
 N = Alle observasjoner/hekkefunn skal vurderes av NSKF,
 men skal sendes inn til LRSK.

LRSK	ART:	HEKKE- STATUS	FOREKOMST- STATUS
H	Smålom <i>Gavia stellata</i>	H	XX
	Storlom <i>Gavia arctica</i>	HHH	XXX
*	Dvergdykker <i>Tachybaptus ruficollis</i>		XX
H	Toppdykker <i>Podiceps cristatus</i>	H	XX
*	Homdykker <i>Podiceps auritus</i>		X
*	Havhest <i>Fulmarus glacialis</i>		X
N	Storlire <i>Puffinus gravis</i>		(x)
*	Grålire <i>Puffinus griseus</i>		X
*	Havsule <i>Sula bassana</i>		X
	Storskarv <i>Phalacrocorax carbo carbo</i>		XXX
N	Mellomskarv, ua. <i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>		X
N	Rørdrum <i>Botaurus stellaris</i>		X
N	Egretthegre <i>Egretta alba</i>		X
H	Gråhegre <i>Ardea cinerea</i>	H	XXX
N	Stork <i>Ciconia ciconia</i>		X
N	Bronseibis <i>Plegadis falcinellus</i>		(x)
N	Skjestork <i>Platalea leucorodia</i>		X
	Knoppsvane <i>Cygnus olor</i>	HH	XXX
*	Dvergsvane <i>Cygnus columbianus</i>		X
	Sangsvane <i>Cygnus cygnus</i>		XXXX
*	Sædgås <i>Anser fabalis</i>		XX
	Kortnebbgås <i>Anser brachyrhynchus</i>		XXX
*	Tundragås <i>Anser albifrons</i>		X
H	Grågås <i>Anser anser</i>	H	XXX
*	Snogås <i>Anser caerulescens</i>		X
	Kanadagås <i>Anser canadensis</i>	HH	XXX
*	Hvitkinngås <i>Branta leucopsis</i>		X
*	Ringgås <i>Branta bernicla bernicla</i>		X
*	ua. <i>Branta bernicla hrota</i>		X
N	Rustand <i>Tadorna ferruginea</i>		X
H	Gravand <i>Tadorna tadorna</i>	H	X
*	Mandarinand <i>Aix galericulata</i>		X
H	Brunnakke <i>Anas penelope</i>	H	XXXX
*	Snadderand <i>Anas strepera</i>		X
	Krikkand <i>Anas crecca</i>	HHHH	XXXX

Gråhegra blir mer og mer vanlig i Buskerud. Nå er den konstatert hekkende (både i øvre og nedre del av fylket), samtidig som vinterobservasjonene blir flere og flere.

	Stokkand <i>Anas platyrhynchos</i>	HHHH	XXXX
H	Stjertand <i>Anas acuta</i>	H	XXX
H	Knekkand <i>Anas querquedula</i>		XXX
H	Skjeand <i>Anas clypeata</i>	H	XX
•	Taffeland <i>Aythya ferina</i>		XX
	Toppand <i>Aythya aythya</i>	HHHH	XXXX
	Bergand <i>Aythya marila</i>	HHH	XXX
	Ærfugl <i>Somateria mollissima</i>	HH	XXX
H	Havelle <i>Clangula hyemalis</i>	H	XX
	Svartand <i>Melanitta nigra</i>	HHH'	XXX
	Sjøorre <i>Melanitta fusca</i>	HHH	XXX
	Kvinand <i>Bucephala clangula</i>	HHHH	XXXX
•	Lappfiskand <i>Mergus albellus</i>		X
	Siland <i>Mergus serrator</i>	HHH	XXX
	Laksand <i>Mergus merganser</i>	HHHH	XXXX
N	Stivhaleand <i>Oxyura jamaicensis</i>		X
H	Vepsevåk <i>Pernis apivorus</i>	HH	XX
N	Pallashøvern <i>Haliaeetus leucoryphus</i>		X
•	Havørn <i>Haliaeetus albicilla</i>		X
•	Sivhauk <i>Circus aeruginosus</i>		XX
H	Myrhauk <i>Circus cyaneus</i>		XXX
N	Steppehauk <i>Circus macrourus</i>		X
	Hønschauk <i>Accipiter gentilis gentilis</i>	HHHH	XXXX
N	u2. <i>Accipiter gentilis buteoides</i>		(x)
	Spurvehauk <i>Accipiter nisus</i>	HHHH	XXXX
	Musvåk <i>Buteo buteo</i>	HHHH	XXXX
	Fjellvåk <i>Buteo lagopus</i>	HHHH	XXXX
N	Steppeørn <i>Aquila rapax</i>		X'
	Kongeørn <i>Aquila chrysaetos</i>	HHH	XXX
	Fiskeørn <i>Pandion haliaetus</i>	HHH	XXX
	Tårnfalk <i>Falco tinnunculus</i>	HHHH	XXXX
	Dvergfalk <i>Falco columbianus</i>	HHHH	XXXX
•	Lerkefalk <i>Falco subbeteo</i>		XX
H	Jaktfalk <i>Falco rusticolus</i>	HH	XXX
•	Vandrefalk <i>Falco peregrinus</i>	H	XX
	Jerpe <i>Bonasia bonasia</i>	HHHH	XXXX
	Lirype <i>Lagopus lagopus</i>	HHHH	XXXX
	Fjellrype <i>Lagopus mutus</i>	HHHH	XXXX
	Ortfugl <i>Tetrao tetrix</i>	HHHH	XXXX
	Storfugl <i>Tetrao urugallus</i>	HHHH	XXXX
•	Rapphøne <i>Perdix perdix</i>		XX
•	Vaktel <i>Coturnix coturnix</i>		XX
	Fasan <i>Phasianus colchicus</i>	HHH	XXX
•	Vannrikse <i>Rallus aquaticus</i>		X
•	Myrrikse <i>Porzana porzana</i>	H?	XX
•	Åkerrikse <i>Crex crex</i>	H	XXX
	Sivhøne <i>Gallinula chloropus</i>	HHH	XXX

H	Sothone <i>Fulica atra</i>	H	XXX
	Trane <i>Grus grus</i>	HHHH	XXXX
	Tjeld <i>Haematopus ostralegus</i>	HHH	XXX
	Dverglo <i>Charadrius dubius</i>	HHH	XXX
	Sandlo <i>Charadrius hiaticula</i>	HHH	XXX
	Boltit <i>Charadrius morinellus</i>	HHH	XXX
	Heilo <i>Pluvialis apricaria</i>	HHHH	XXXX
	Tundralo <i>Pluvialis squatarola</i>		XXX
	Vipe <i>Vanellus vanellus</i>	HHHH	XXXX
	Polarsnipe <i>Calidris canutus</i>		XXX
•	Sandløper <i>Calidris alba</i>		XX
	Dvergsnipe <i>Calidris minuta</i>		XXX
	Temmincksnipe <i>Calidris temminckii</i>	HHH	XXX
•	Tundrasnipe <i>Calidris ferruginea</i>		XX
	Fjæreplytt <i>Calidris maritima</i>	HHH	XXX
	Myrsnipe <i>Calidris alpina</i>	HHH	XXX
•	Fjellmyrløper <i>Limicola falcinellus</i>	HH	XX
	Brushane <i>Philomachus pugnax</i>	HH	XXX
•	Kvartbekkasin <i>Lymnocyptes minimus</i>		XX
	Enkeltbekkasin <i>Gallinago gallinago</i>	HHHH	XXXX
H	Dobbeltbekkasin <i>Gallinago media</i>	HHH	XXX
	Rugde <i>Scolopax rusticola</i>	HHHH	XXXX
•	Svarthalespove <i>Limosa limosa</i>		X
•	Lappspove <i>Limosa lapponica</i>		X
H	Småspove <i>Numenius numenius</i>	H	XXX
	Storspove <i>Numenius arquata</i>	HHH	XXX
	Sotsnipe <i>Tringa erythropus</i>		XXX
	Rødstilk <i>Tringa totanus</i>	HHHH	XXXX
	Gluttsnipe <i>Tringa nebularia</i>	HHHH	XXXX
	Skogsnipe <i>Tringa ochropus</i>	HHHH	XXXX
	Grønnstilk <i>Tringa glareola</i>	HHHH	XXXX
	Strandsnipe <i>Actitis hypoleucos</i>	HHHH	XXXX
•	Steinvender <i>Arenaria interpres</i>		XX
	Svømmesnipe <i>Phalopus lobatus</i>	HHH	XXX
N	Polarsvømmesnipe <i>Phalopus fulicarius</i>		(x)
•	Tyvjo <i>Stercorarius parasiticus</i>		XX
H	Fjelljo <i>Stercorarius longicaudus</i>	H	XX
•	Storjo <i>Stercorarius skua</i>		X
•	Dvergmåke <i>Larus minuta</i>		X
	Hettemåke <i>Larus ridibundus</i>	HHHH	XXXX
	Fiskemåke <i>Larus canus</i>	HHHH	XXXX
	Sildemåke <i>Larus fuscus</i>	HHH	XXX
	Gråmåke <i>Larus argentatus</i>	HHH	XXX
•	Polarmåke <i>Larus hyperboreus</i>		X
	Svartbak <i>Larus marinus</i>	H	XXXX
•	Krykkje <i>Rissa tridactyla</i>		XX
•	Rovterne <i>Sterna caspia</i>		X

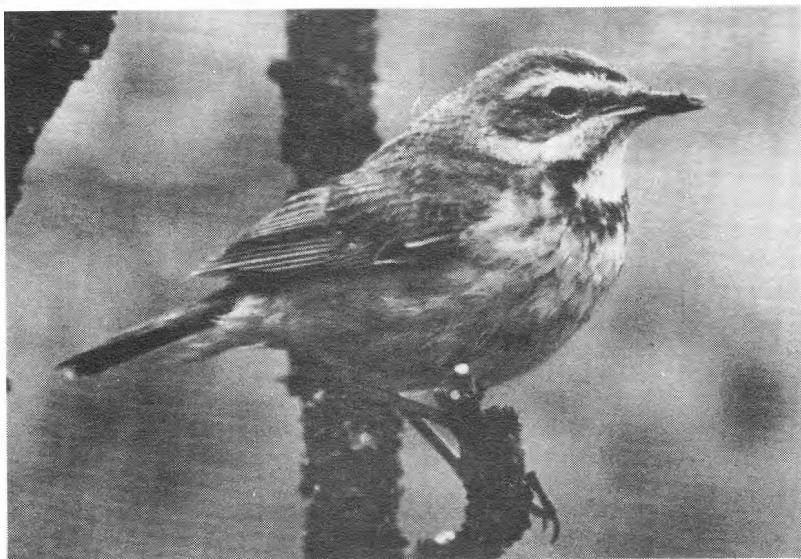
*	Splitterne <i>Sterna sandvicensis</i>		X
	Makiellterne <i>Sterna hirundo</i>	HHH,	XXXX
	Rødnebbterne <i>Sterna paradisica</i>	HH	XX
*	Svartterne <i>Sterna niger</i>		X
	Lomvi <i>Uria aalge</i>		XXX
	Alke <i>Alca torda</i>		X
*	Teist <i>Cerphus grylle</i>		X
*	Alkekonge <i>Alle alle</i>		X
*	Lunde <i>Fratecula artica</i>		X
N	Steppehone <i>Syrhaptes paradoxus</i>		(x)
	Bydue <i>Columbia livia</i>	HHHH	XXXX
	Skogdue <i>Columbia oenas</i>	HHH	XXX
	Ringdue <i>Columbia palumbus</i>	HHHH	XXXX
	Tyrkerdue <i>Streptopelia decaocto</i>	HHHH	XXXX
*	Turteldue <i>Streptopelia turtur</i>		X
	Gjøk <i>Cuculus canorus</i>	HHHH	XXXX
*	Hubro <i>Bubo bubo</i>	HH	XXX
*	Snøugle <i>Nyctea scandiaca</i>	H?	XX
H	Haukugle <i>Surnia ulula</i>	H	XXX
	Spurveugle <i>Glaucidium passerinum</i>	HHHH	XXXX
	Kattugle <i>Strix aluco</i>	HHH	XXX
*	Slagugle <i>Strix uralensis</i>		(x)
	Hornugle <i>Asio otus</i>	HHH	XXX
H	Jordugle <i>Asio flammeus</i>	HH	XXX

Isfugl har siden siste liste fått endret status til sannsynligvis å ha hekket. Det skjedde trolig i nærheten av Fiskumvannet i 1990 (arkivfoto).

	Perleugle <i>Argolius funereus</i>	HHHHH	XXXX
II	Nattravn <i>Caprimulgus europaeus</i>	HHI	XXX
	Tårnseiler <i>Apus apus</i>	HHHHH	XXXX
*	Isfugl <i>Alcedo atthis</i>	H?	XX
N	Blåråke <i>Coracias garrulus</i>		X
*	Hærflugl <i>Upupa epops</i>		X
	Vendehals <i>Jynx torquilla</i>	HHHHH	XXXX
	Gråspett <i>Picus canus</i>	HHHH	XXX
	Grønnspekk <i>Picus viridis</i>	HHHHH	XXXX
	Svartspett <i>Dryocopus martius</i>	HHHHH	XXXX
	Flaggspekk <i>Dendrocopos major</i>	HHHHH	XXXX
*	Hvityggspett <i>Dendrocopos leucotus</i>	H-H?	X
	Dvergspett <i>Dendrocopos minor</i>	HHHHH	XXXX
	Tretåspett <i>Picoides tridactylus</i>	HHHH	XXX
N	Topplerke <i>Galeria cristata</i>		X
*	Trelerke <i>Lullula arvensis</i>		X
	Sanglerke <i>Alunda arvensis</i>	HHHHH	XXXX
	Fjellerke <i>Eremophila alpestris</i>	HHHH	XXX
	Sandsvale <i>Riparia riparia</i>	HHHHH	XXXX
	Låvesvale <i>Hirundo rustica</i>	HHHHH	XXXX
	Taksvale <i>Delichon urbica</i>	HHHHH	XXXX
	Trepiplerke <i>Anthus trivialis</i>	HHHHH	XXXX
	Heipiplerke <i>Anthus pratensis</i>	HHHHH	XXXX
*	Lappiplerke <i>Anthus cervinus</i>		X
II	Skjærpiplerke <i>Anthus petrosus</i>	II	XXX
*	Gulerle <i>Motacilla flava flava</i>		X
	ua. <i>Motacilla flava thunbergi</i>	HHHHH	XXXX
*	ua. <i>Motacilla flava flavissima</i>		X
	Viniererle <i>Motacilla cinerea</i>	HHHH	XXX
	Linerle <i>Motacilla alba</i>	HHHHH	XXXX
	Sidensvans <i>Bombycilla garrulus</i>		XXXX
	Fossekall <i>Cinclus cinclus</i>	HHHHH	XXXX
	Gjerdsmett <i>Troglodytes troglodytes</i>	HHHHH	XXXX
	Jernspurv <i>Prunella modularis</i>	HHHHH	XXXX
	Rødstrupe <i>Erithacus rubecula</i>	HHHHH	XXXX
H	Nattergal <i>Luscinia luscinia</i>	HHH	XXX
N	Sømnattergal <i>Luscinia megarhynchos</i>		X
	Blåstrupe <i>Luscinia svecica svecica</i>	HHHHH	XXXX
N	ua. <i>Luscinia svecica cyanecula</i>		X
*	Svartrødstjert <i>Phoenicurus ochrucus</i>	II	XX
	Rødstjert <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	HHHHH	XXXX
	Buskskvett <i>Saxicola rubetra</i>	HHHH	XXXX
*	Svartstrupe <i>Saxicola torquata</i>		X
	Steinskvett <i>Oenanthe oenanthe oenanthe</i>	HHHHH	XXXX
*	ua. <i>Oenanthe oenanthe leucorrhoa</i>		(x)
	Ringtrost <i>Turdus torquatus</i>	HHHHH	XXXX
	Svarttrost <i>Turdus merula</i>	HHHHH	XXXX
	Gråtrost <i>Turdus pilaris</i>	HHHHH	XXXX
	Måltrost <i>Turdus philomelos</i>	HHHHH	XXXX

	Rødvingetrost <i>Turdus iliacus</i>	HHHH	XXXX
	Duetrost <i>Turdus viscivorus</i>	HHH	XXX
•	Gresshoppesanger <i>Locustella naevia</i>		XX
	Sivsanger <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	H	XX
•	Myrsanger <i>Acrocephalus palustris</i>	H	XX
	Rørsanger <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	H	XX
	Gulsanger <i>Hippobolus icterina</i>	HHHH	XXXX
	Møller <i>Sylvia curruca</i>	HHHH	XXXX
	Tomsanger <i>Sylvia communis</i>	HHHH	XXXX
	Hagesanger <i>Sylvia borin</i>	HHHH	XXXX
	Munk <i>Sylvia atricapilla</i>	HHHH	XXXX
N	Østsanger <i>Phylloscopus trochiloides</i>		X
N	Fuglekongesanger <i>Phylloscopus proregulus</i>		X
•	Gulbrynsanger <i>Phylloscopus inornatus</i>		X
	Bøksanger <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	HHH	XXX
	Gransanger ua. <i>Phylloscopus c. abietinus</i>	HHHH	XXXX
•	ua. <i>Phylloscopus collybita tristis</i>		X
	Løvsanger <i>Phylloscopus trochilus</i>	HHHH	XXXX
	Fuglekonge <i>Regulus regulus</i>	HHHH	XXXX
	Gråfluesnapper <i>Muscicapa striata</i>	HHHH	XXXX
•	Dvergfluesnapper <i>Ficedula parva</i>		X

Blåstrupa er en vanlig hekkefugl i Buskeruds fjellområder. Her en hunnfugl. Foto: Walter H. Gundersen.

	Svarthvit fluesnapper <i>Ficedula hypoleuca</i>	HHHH	XXXX
	Stjertmeis <i>Aegithalos caudatus</i>	HHHH	XXXX
	Lovmeis <i>Parus palustris</i>	HHHH	XXXX
	Granmeis <i>Parus montanus</i>	HHHH	XXXX
	Lappmeis <i>Parus cinctus</i>		X
	Toppmeis <i>Parus cristatus</i>	HHHH	XXXX
	Svartmeis <i>Parus ater</i>	HHHH	XXXX
	Blåmeis <i>Parus caeruleus</i>	HHHH	XXXX
	Kjøttmeis <i>Parus major</i>	HHHH	XXXX
	Speltmeis <i>Sitta europaea</i>	HHHH	XXXX
	Trekryper <i>Certhia familiaris</i>	HHHH	XXXX
	Pirol <i>Oriolus oriolus</i>		X
	Tornskate <i>Lanius collurio</i>	HHHH	XXXX
	Varsler <i>Lanius excubitor</i>	HH	XX
	Notteskrike <i>Garrulus glandarius</i>	HHHH	XXXX
	Lavskrike <i>Perisoreus infaustus</i>	HHHH	XXXX
	Skjære <i>Pica pica</i>	HHHH	XXXX
	Nottekråke <i>Nucifraga caryocatactes</i> c.	HHH	XXX
	ua. <i>Nucifraga c. macrorhynchos</i>		XX
	Kaie <i>Corvus monedula</i>	HHH	XXX
	Kornkråke <i>Corvus frugilegus</i>	(h)	XXX
	Kråke <i>Corvus corone corone</i>		X
	ua. <i>Corvus corone cornix</i>	HHHH	XXXX
	Ravn <i>Corvus corax</i>	HHHH	XXXX
	Stær <i>Sturnus vulgaris</i>	HHHH	XXXX
N	Rosenstær <i>Sturnus roseus</i>		X
	Gråspurv <i>Passer domesticus</i>	HHHH	XXXX
	Pilfink <i>Passer montanus</i>	HHHH	XXXX
	Bokfink <i>Fringilla coelebs</i>	HHHH	XXXX
	Bjørkefink <i>Fringilla montifringilla</i>	HHHH	XXXX
N	Gulirisk <i>Serinus serinus</i>		X
	Grønnfink <i>Carduelis chloris</i>	HHHH	XXXX
	Stillits <i>Carduelis carduelis</i>	HHH	XXX
	Grønnsisik <i>Carduelis spinus</i>	HHHH	XXXX
	Tornirisk <i>Carduelis cannabina</i>	HHHH	XXXX
	Bergirisk <i>Carduelis flavirostris</i>	HHHH	XXXX
	Gråsisik <i>Carduelis flammea flammea</i>	HHHH	XXXX
	ua. <i>Carduelis flammea cabaret</i>		X
	Polarsisik ua. <i>Carduelis hornemanni exilipes</i>		XX
	Råndkorsnebb <i>Loxia leucoptera</i>		X
	Grankorsnebb <i>Loxia curvirostra</i>	HHHH	XXXX
	Furukorsnebb <i>Loxia pytypsittacus</i>	HHH	XXX
	Rosenfink <i>Carpodacus erythrinus</i>	HHH	XXX
	Konglebit <i>Pinicola enucleator</i>		XXX
	Dompap <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	HHHH	XXXX
H	Kjernebiter <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	H	XX
	Lappspurv <i>Calcarius lapponicus</i>	HHHH	XXXX

	Snospurv <i>Plectrophenax nivalis</i>	HHHH	XXXX
	Gulspurv <i>Emberiza citrinella</i>	HHHH	XXXX
	Hortulan <i>Emberiza hortulana</i>	HH	XX
*	Vierspurv <i>Emberiza rustica</i>		X
*	Dvergspurv <i>Emberiza pusilla</i>		X
	Sivspurv <i>Emberiza schoeniclus</i>	HHHH	XXXX
N	Svarthodespurv <i>Emberiza melanocephala</i>		X

B-arter:

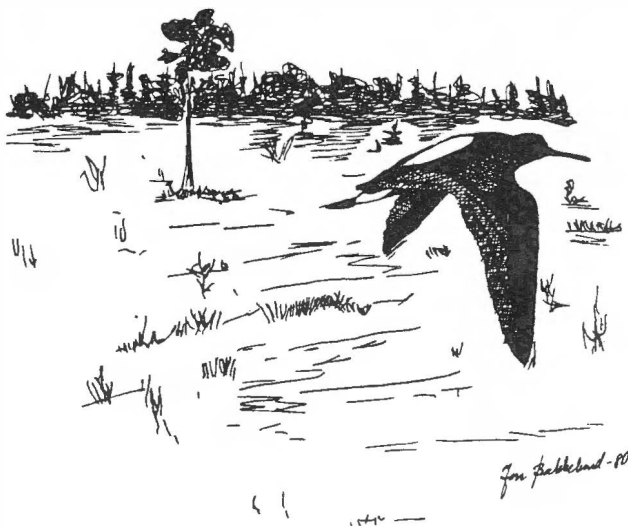
N	Gråhodealbatross <i>Diomedea chrystostoma</i>	(x)
N	Lazulifink <i>Passerina amoena</i>	X

Takksigelse: Anders Hals, Per Øystein Klunderud, Bill Sloan og Øivind Syvertsen takkes for verdifull kritikk av listen.

Referanser:

Syvertsen, Ø. & T. Breiehagen 1984. LRSK-rapport 1976-1982. *Buskskvetten* 8:26-43.

Forfatterens adresse: Zoologisk Institutt, AVH, Univ. i Trondheim, 7055 Dragvoll.

Sotsnipa ses i Buskerud bare av og til på trekket vår og høst.
Tegn.: Jan Bakkeland.

Vinterfôring av rovfuglar

Sist vinter fekk eg lyst til å vinterfore rovfuglar. Eg reiste på det lokale slakteriet for å forhøyre meg om mulegheiten for å hente slakteavfall der. Dette stilte dei seg velviljuge til.

Fyrste gongen eg henta "mat" (rundt 20. nov.), tok eg berre med nokre få sekkar heim. Forventningane til å få kongeørn på åta var vel ikkje dei heilt store. Ørna er ein sky fugl, så det var ikkje heilt likegyldig kvar foringsplassen vart lagt. Eg ville jo også gjerne kunne sjå plassen frå gardsrommet, slik at mulegheita for å kunne fylgje med vart størst muleg.

Eg bestemte meg for å leggje åta ca. 200 m. frå husa, på ein liten haug, i eit beite, nær skogkanten på eine sida, fri sikt ellers. Åta vart då ligjande på ca. 250 m.o.h. Dette viste seg å vera ei ypperleg plassering - eg kunne både stå i vindauget inne å observere, og eg kunne stå med kikkert på låvebrua. Tenk om eg kom til å få sjå ei ørn sitje på åta! Det ville vera som ein draum for ein fugleinteressert!

Etter at eg hadde lagt ut det fyrste åtet vara det ikkje lenge før den fyrste raven var der. Etter kvart vart desse fleire og fleire, det kunne vel dreie seg om ca. 100 på det meste. Skjærer og kråker kom sjølvsagt også, og reven var ein hyppig gjest. Tre dagar hadde gått. Den fyrste ørna vart oppdaga. Det synte seg at ei ungerørn og ei vaksen sveva over området. Den unge skreik etter mat, men ho turde ikkje å gå ned for å hente denne maten enno. Sei sirkla over ei stund, så for dei.

Etterkvart som dagane gjekk, turde ørnene å flyge ned på åta, til og begynne med berre ei og ei, og dei var nokså raske til å forlste staden. Men lange stunda gjekk det ikkje før dei sette seg ned på fleire på ein gong, og dei sat lengre og åt. Dei sette tydeleg pris på maten dei fekk. Sjølv om eg køyrde opp maten med traktor, verka det ikkje som dei vart særleg skremde av det.

Hønehauken gjesta også åta med jamne mellomrom. Det var interessant å sjå korleis fuglane reagerte på kvarandre. Når hønehauken kom, fekk han som regel sitje Aleine på åta, men det hende og at raven held han med selskap. Hønehauken rømde når ørna kom, spesielt når den vaksne ørna kom.

Like over nyttår hadde eg eit sjeldent besøk på åta. Ein morgon før det var skikkeleg lyst hørde eg nokre kraftige skrik ved foringsplassen. Eg slo fast at ørn var det i alle fall ikkje. Snart kunne eg sjå fuglane, eg fann ut at det måtte vera jaktfalk. Desse to verka skye og rastause - sat på åta ein augneblink for så å flyge ein runde for så å setje seg ned att. Samtidig som dei flaug, ga dei frå seg desse kraftige skrika. Ei flott oppleving!

Ørnene som var her denne vinteren, var ein familie på fire. Det hende ein gong at dei sat på åta alle fire samtidig, men som oftast var dei to og to. Dei brukte å innfinne seg når det var halvmørkt, men det hende at dei to "ungdommane" også kunne finne på å setje seg på åta midt på lyse dagen.

Av reaksjonar eg har fått på foringa frå andre folk, kan nemnast at nokon synest det blir vel mykje ravn i området her. Dei trur at alle desse ravnane held til her fast, og at det blir fleire og fleire av dei etter kvart som ein forar. Sanninga er at ravnene reiser flerfoldige mil for å finne seg mat.

Heldigvis synest dei fleste som har kommentert denne foringa at dette er eit interessant prosjekt. Eg har tenkt å halde fram med dette til vinteren, sjølv om det førte eindelt arbeid med seg. Det er fint å kunne studere slike fuglar på nært hald, og det er fint å kunne vera med på å gjere noko positivt for ei truga fuglegruppe!

Clav Huso, Hemsedal fuglevernforening.

Kommersøya

Om prosjektet

Prosjektet er et ledd i takseringen av nærområdene rundt Killingholmen. Disse takseringene har sin bakgrunn i bl.a. følgende:

- Disse nærområdene brukes til en viss grad til undervisning av leirskolen, og det er derfor nyttig å ha en viss oversikt over fuglefaunaen på øya.
- Hele fuglefaunaen i disse delene av Sandebukta henger nøye sammen rent bestandsmessig. For å se klare tendenser i bestandene på en enkelt øy, er det derfor nødvendig å kjenne til bestandsstørrelse og -variasjoner på de andre øyene også.
- Rent ornitologisk er Kommersøya meget interessant. Det er derfor av stor interesse for NOF avd. buskerud å undersøke fuglefaunaen her.

Resultater-kortfattet presentasjon

Det ble foretatt to delvis selvstendige takseringer- en punktaksring og en inngående rutetaksering. Punktaksringen hadde først og fremst som mål å

- fungere som kontroll/referanse for hovedtakseringen
- gi et inntrykk av hva elever kunne forvente å se på øya

Takseringen ble av ovennevnte grunner utført av en mindre spesialisert person, slik at den dekker et litt mer begrenset utvalg av arter enn hovedtakseringen. Den inngående rutetakseringen var den høyest prioriterte, og den det ble brukt mest tid på. Det ble brukt 3 dager på denne takseringen, mens punktaksringen var tidsbegrenset til noen timer.

Referansemateriale finnes det ikke mye av fra denne øya. De betraktninger som er å finne nedenfor, tar utgangspunkt i registreringer utført i perioden 1987-1990 av Torkild Jensen, og disse varierer i pålitelighet og grundighet. Mest pålitelige er de nok med tanke på sjøfugl.

PUNKTTAKSERING-RESULTATER

Takseringen ble foretatt i gode værforhold i tidsrommet 05.00-12.00 om morgenen. Det ble brukt ca. 5 minutter i hver rute, og kun antall ble skrevet ned (ikke hvorvidt arten hekket eller ei). Av resultater kan følgende trekkes frem:

-25 forskjellige arter ble registrert, derav flesteparten spurvefuglarter.

-Meisene var godt representert, med 5 forskjellige arter. Også høye antall knoppsvane ble registrert, hele 44 ind.

-Sammenligner man resultatene av punktakseringen med rutetakseringen, er det gjennomgående en klar overensstemmelse. Hvis antall observerte fugl i punktakseringen ganges med 3, får man anslagsvis antall hekkende par som ble funnet i rutetakseringen.

-Dette gjelder ikke for sjøfugl og meiser. Antall observerte sjøfugl er høyt, noe som tyder på en stor andel ikke-hekkende individer.

Mange meisearter ble også sett, mens få arter ble funnet hekkende. Dette tyder på at deler av øya må undersøkes bedre.

RUTETAKSERING-RESULTATER

Takseringen ble foretatt under meget bra værforhold, og kunne derfor foregå omtrent som planlagt. Imidlertid ble den litt begrenset i kveldstimmene, på grunn av at det var mye folk på øya. Ut av materialet kan følgende trekkes frem:

-Totalt ble 36 arter registrert, derav 6 nye for øya. Blant disse var bøksanger og stillits.

-Sjøfuglene hadde en nesten totalt spolert hekkesesong her i 1992. Tall fra 1990 angir f.eks. opptil 35 par fiskemåke, mens ingen par ble påvist hekkende under takseringen, til tross for grundig gjennomgang. Gråmåke, sildemåke og svartbak hekket heller ikke, mens bestanden av tjeld gikk ned fra ca. 15 par til 1 hekkende par.

-De mest positive resultatene er det sangerne kan vise til. Flere nye arter ble registrert, bl.a. munk, tornsanger og møller. Ca. 40 par løvsanger ble registrert, noe som er under estimatet for 1990, men sangtakseringen ble i 1992 ikke fullgodt utført.

-Også rødstrupe og gulspurv hadde meget gode resultater. Det kan nevnes at ca. 24 par rødstrupe ble registrert, noe som er mer enn det femdobbelte av estimatet fra 1990.

Kommentarer - konklusjon

Årets taksering gav et bra materiale, men innenfor visse grupper ble ikke takseringen grundig nok gjennomført. Det er derfor helt nødvendig med minst en sesong til med takseringer for å få et helhetlig riktig bilde av fuglefaunaen på øya. Spesielt innenfor gruppene sangere og hulerugere må det mer inngående feltstudier til.

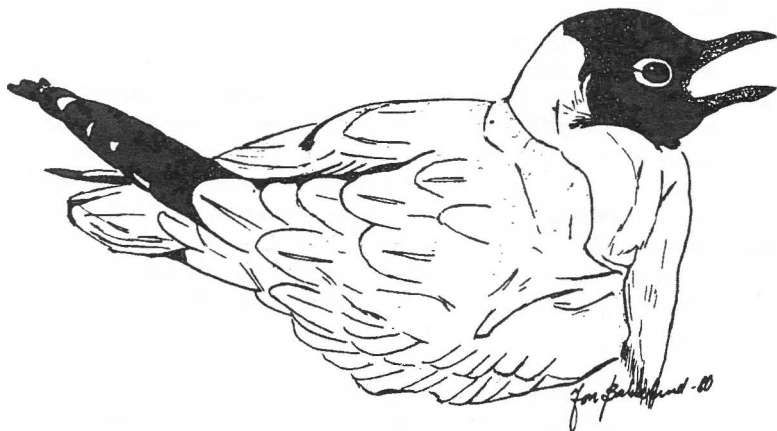
Mange interessante resultater- både negative og positive- kom ut av undersøkelsen. Positivt er det at sangerne er i etableringsfasen og at f.eks. rødstrupa hadde et godt resultat.

Imidlertid er det svært bekymringsfullt å se hva som har skjedd med sjøfuglbestanden på øya. Det hekket i 1992 nesten ikke sjøfugler i det hele tatt på Kommersøya. Det betyr at en bestand som i 1990 var på ca. 80 par sjøfugl, har forsvunnet. Årsaken til dette synes klar: Kommersøya ble i år benyttet som sauebeite.

Avslutningsvis kan det utifra årets resultater slås fast følgende:

-Hvis sjøfuglbestanden på øya skal kunne opprettholdes, er det en nødvendighet at sauene gjerdes inne i kulturmarkområdene på øya. I år var sauene rundt på hele øya, noe som førte til bl.a. skade på sjeldne blomsterarter og nesten totalt ødelagt hekkesesong for sjøfugl.

-Det virker også som det er nødvendig å opprette fredning med ferdselsforbud i hekketiden i noen sentrale hekkelokaliteter på øya. Slik som det er i dag, er forstyrrelsen fra folk stor, spesielt for sjøfuglenes del.

Måker og andre sjøfugler har det ikke helt lett på Kommersøya i Drammensfjorden. Påkjenningene er mange og skyldes bl.a. at sauer beiter fritt over hele øya. Tegn.: Jan Bakkelund

Rutetaksering av Killingen/Kommersøya - 1991/1992 - Rapport

Killingholmen er en av øyene i Sandebukta. NOF avd. Buskerud har i samarbeid med Killingen Miljøleirskole et samarbeidsprosjekt med bla. undersøkelser av fuglelivet i området. Her følger en presentasjon av to av delprosjektene.

Killingholmen

Om prosjektet

Selve prosjektet skulle opprinnelig være ettårig (se skriv Fuglelivet på Killingholmen og i området rundt"), men da værforholdene var ugunstige samt hekkesesongen totalt sett var dårlig i 1991, bestemte man seg for å foreta en rask taksering i 1992 også. Formålet ved prosjektet er bla. å

- skape en så total oversikt over fuglelivet på øya som mulig
- lage referansemateriale som kan benyttes senere for å overvåke øyas fuglebestand.

Resultater-kortfattet presentasjon

1991:

Hekkesesongen dette året var generelt sett dårlig, og de vanskelige værforholdene under takseringen (sterk vind og nedbør) gjorde at resultatene ble begrensede. Totalt sett ble ca. 94 hekkende par fugl funnet, og utav resultatene kan vi trekke bl.a. følgende:

- 30 forskjellige arter ble funnet hekkende
- 7 arter var nye hekkearter for øya; gulspurv, sivspurv, pilfink, måltrost, rødvingetrost og steinskvett.
- 3 nye arter ble observert på øya; gulerle, gulirisk og stillits. Det kan nevnes at gulirisk er sett mindre enn 25 ganger tidligere i Norge.
- De fleste sjøfuglartene viste kraftig nedgang. For eksempel hekket ikke gråmåke, mens det året før hekket ca. 25 par på øya.
- Også flere vanlige arter opplevde en halvering i forhold til den normale bestanden på øya. Som eksempel kan nevnes løvsanger, som før var estimert til 20 par. Av denne arten hekket bare ca. 10 par.
- Dog viste noen arter fremgang; et eksempel er gråtrost, som var estimert til 5 par. I 1991 hekket minst 11 par. Positivt er det også at arter som grønnfink og gulspurv etablerer seg på øya.

1992:

Hekkesesongen var generelt bedre enn 1991, men pga. sterk tørke i Østlandsregionen ble det et dårlig insektår, noe som gjorde at rene insektetere mange steder fikk problemer. Under takseringen på Killingen var værforholdene meget gode, dog var temperaturen nesten for høy under takseringen. Totalt ble ca. 107 hekkende par fugl funnet, dvs. en oppgang på 13 par i forhold til 1991. Dette til tross for at registreringen ikke var så omfattende og grundig som i 91. Ut av resultatene kan følgende trekkes:

-9 arter var enten nye som hekkearter på øya eller reetablerte seg som hekkefugler. Blant disse var skogdue, grønnspett, rørsanger og stillits.

-Flere arter, spesielt sangerne, viste stor fremgang i forhold til fjoråret. F.eks. økte hekkebestanden av løvsanger fra 10 til 15 par, tornsanger fra 0 til 3 par, hagesanger fra 0 til 5 par og møller fra 0 til 3 par. Dette må ses i sammenheng med gunstige temperaturforhold.

-Rene insektetere, som f.eks. svarthvit fluesnapper, fikk en helsvart hekkesesong. Siden 1990 har bestanden av denne arten gått fra ca. 12 par til 3 par.

-Sjøfuglartene fortsatte nedgangen. Ytterligere 2 arter forsvant som hekkefugler, gravand og knoppsvane, mens bare ett par tjeld hekket (i 1991 hekket ca. 5 par).

-Positivt er det at stillitsen øker markant både på øya og ellers i området. 1 par ble konstatert hekkende på øya, mens flere ind. ble sett under takseringen.

Kommentarer

Disse 2 årene med registreringer av fuglelivet på Killingholmen gir, sammen med tidligere estimater, et godt inntrykk av øyas fuglefauna. Derfor kan selve rutetakseringen av øya ses på som slutført. Imidlertid vil det være gunstig å følge nøye med på utviklingen videre på øya. Etter 5 år burde det så igjen foretas en inngående taksering, for å se hvordan tendensene i bestanden utvikler seg.

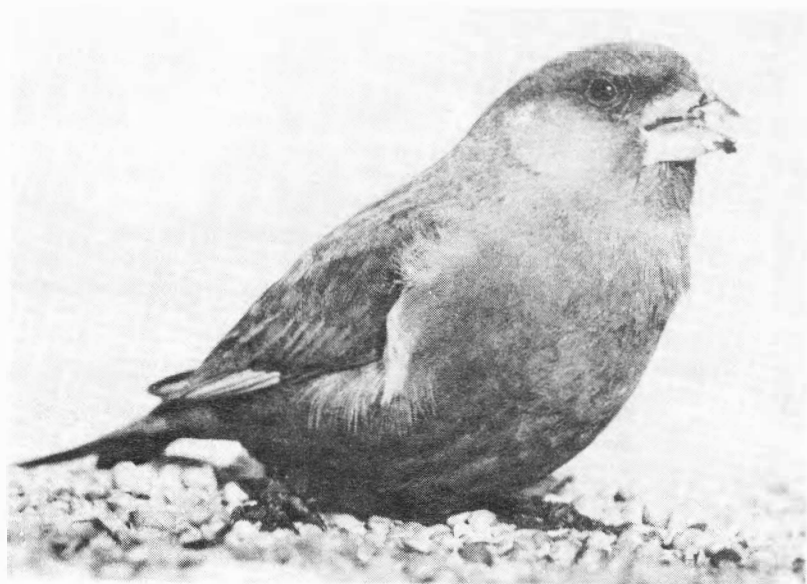
Det er både positive og negative trekk i bildet av fuglebestanden på Killingholmen. Det positive er at mange arter er i etableringsfasen på øya, og at enkelte arter øker i antall. Hvis vi til neste år får en god hekkesesong, kan antall hekkende arter på øya fort forøkes ytterligere.

Imidlertid er tendensen i sjøfuglbestanden på øya meget urovekkende. Etter et kraftig kollaps i sesongen 1991, har bestanden vist ytterligere nedadgående kurve. Øya risikerer å miste

nesten hele bestanden av hekkende sjøfugl innen få år, hvis ikke de sentrale hekkeområdene blir fredet med ferdselsforbud i hekketida. Spesielt viktig er det å få til fredning av Kulpa. Forstyrrelsene her er den mest tungtveiende årsaken til kollapsen i sjøfuglbestanden. Blir dette skjæret skånet for forstyrrelser noen sesonger fremover, kan nok bestanden fremdeles ta seg opp, men her haster det.

Konklusjon

Prosjektet må sies å ha vært vellykket, da resultatene er omtrent som forventet. Rutetakseringen har ført til at man nå har et fullt brukbart referansemateriale til bruk i senere undersøkelser og i undervisning. Undersøkelsen har også pekt ut de største miljøtruslene på øya, og gir oss dermed muligheten til å begrense dem.

Grønnfinken er blant de mange nye fugleartene som har etablert seg på Killingen de siste årene. Foto: Walter H. Gundersen.

Referat fra styremøte i NOF avd. Buskerud 08.05.92
Avholdt hos Bill Sloan i Geilo kl. 21.00 - 24.00.

Tilstede: Ole E. Bakken (Drammen lokallag)
Torkild Jensen (Drammen lokallag)
Erland Tollefsen (Drammen lokallag)
Bill Sloan (Geilo lokallag)
Lars-E. Furuseth (Geilo lokallag)
Bent Fjellheim (Hemsedal lokallag)

Erland Tollefsen (varamedl.) var til stede i stedet for Anders Hals (Ø. Eiker lokallag).

SAK 1/92: Brev fra NOF-Geilo lokallag.
Saken var av avgjørende betydning for styremøtet, da den kunne medføre at styret ble erklært ugyldig. Derfor ble den satt øverst på sakslisten. NOF-Geilo lokallag sendte brev til Torkild Jensen (leder) med klage på at lokallagene ikke hadde fått beskjed om stiftelsesmøtet. Saken ble diskutert inngående på styremøtet, og resultatet av diskusjonen ble nedfelt i et svarbrev til NOF-Geilo (se vedlegg: Brev fra NOF-Geilo lokallag samt brev fra NOF avd. Buskerud).¹

SAK 2/92: NOF avd. Buskeruds drift
-igangsettelse av alminnelige funksjoner.

-økonomi.

Bill Sloan, som ble valgt som kasserer på stiftelsesmøtet, går ut pga. økt arbeidsbyrde, og erstattes av Lars-Egil Furuseth. Praktiske forhold ble diskutert, og det ble vedtatt å opprette en postgirokonto så snart som mulig. Det ble også vedtatt at satsen lokallagene skulle betale kr. 10,- pr. fullt medlem inn til NOF avd. Buskerud. I tillegg skal det søkes om oppstartingsstøtte fra NOF sentralt samt fylkeskommunen.

-postordning.

Det ble vedtatt å opprette egen postboks for fylkesavdelingen i Drammen. All informasjon av stor betydning må imidlertid sendes rundt til samtlige styremedlemmer, eller evt. gis beskjed om via telefon. Når det gjelder NOF-INFO, skal NOF sentralt forespørse om hvorvidt de ønsket at fylkesavd. tok seg av utsendelse til lokallagene. Hvis dette var ønskelig, skulle imidlertid ikke endringen skje før fra nyttår av.

-Styrefunksjoner-lokallag/kontakt.

Det ble vedtatt at hvert styremedlem tok seg av kontakten med sitt respektive lokallag. Når det gjeider styremøtereferat, skal disse sendes ut til styremedlemmene snarest mulig etter styremøtet, i tillegg til at alle referat blir protokollført.

-Buskskvetten.

På stiftelsesmøtet ble det vedtatt å opprette tidsskriftskontakter i hvert lokallag, noe som de respektive styrene fikk i oppgave å gjøre. Disse kontaktene skulle ta seg av innsendelser av materiale til redaktøren. Det ble også nevnt at Olav Råd skulle sitte inne med materiale for bruk i Buskskvetten. det ble vedtatt at han skulle kontaktes, slik at dette kunne oversendes redaktøren. Det ble også diskutert sideantall og opplag, men noe endelig ble ikke vedtatt her. Imidlertid ble det fattet vedtak om at som mai for artikler til tidsskriftet, skulle oppsettet til "Ringmerkaren" benyttes. Denne må sendes ut til tidsskriftkontaktene.

SAK 3/92: Årsmøtet i NOF sentralt

-orientering av Torkild Jensen, Erland Tollefsen.

En rask gjennomgang av de sakene som angikk NOF avd Buskerud ble foretatt.

En sak ble spesielt diskutert, angående aksjer i Naturundersøkelser A/S.

Buskerud er ett av tre fylker som ikke har aksje, og det ble vedtatt at så snart fylkeslaget hadde midler til rådighet, skulle aksje kjøpes inn.

SAK 4/92: Lokallagene og deres funksjon.

-Statusrapport.

Pr. i dag eksisterer ingen nøyaktig oversikt over antall medlemmer på fylkesbasis i Buskerud (anslaget ligger rundt 200 medlemmer). Derfor ble det vedtatt at lokallagene skulle sende inn reviderte medlemslister så fort som mulig til fylkeslaget, slik at man får en oversikt. Det ble også vedtatt å rette en henvendelse til Naturvernforbundet i Buskerud, med informasjon om dannelsen av fylkesavd. i Buskerud, da det her kunne ligge mange potensielle medlemmer.

-Ringerike-regionen: muligheter for dannelse av lokallag?

Lokallaget i Ringerike har ligget inaktivt i flere år. Det ble slått fast at fylkeslaget burde undersøke om det pr. dag finnes interesse for nyopprettelse av lokallag her. Dette ble foreslått å gjennomføre ved at man gjennom NOF sentr. fikk en liste over medlemmer i hovedforeningen, og videre at disse ble kontaktet.

SAK 5/92: Samarbeid.
-prosjektoverføring fra lokallagene til NOF avd. Buskerud-diskusjon.
Det ble vedtatt at alle lokallagenes prosjekter over tid bør overføres til NOF avd. Buskerud, slik at fylkeslaget tar seg av koordinering og kontakt med fylkesmannen, mens lokallagene mottar midler og utfører arbeidet. Dette medfører at lokallagene får frist til 20.09. hvert år på å sende prosjektsøknader til fylkesavdelingen for videre kontakt.

-Samarbeid NOF Buskerud/Vestfold: 1) tidsskrift 2)prosjekter/ områdedekning.
Saken ble diskutert. Styret stiller seg i utgangspunktet positivt til samarbeid, men mener et evt. tidsskriftssamarbeid bør avventes til Buskskvetten er kommet i gang.

SAK 6/92: Eventuelt.
Fra NOF-Drammen:
-Ulovlig jakt i Nordre Vestfold: Pressemelding?
Styret stiller seg positivt til idèen. Når teksten til pressemeldingen foreligger, må denne sendes rundt til styremedlemmene. Eventuelle personer/vitner som står fram i en slik sak må kontaktes og orienteres fortløpende om teksten i pressemeldingen.

-E76:Holdninger-diskusjon.
Styret støtter utspillet fra NOF-Drammen lokallag, og, hvis det blir nødvendig, stiller seg positivt til å ta opp saken. Se forøvrig vedlegg for saksopplysninger.

-Kåring av fylkesfugl.
NOF avd. Nordland kåret i 1991, i samarbeid med flere aviser og radio, fylkesfugl for Nordland. Dette viste seg å være et suksessrikt foretagende, da det førte til god dekning av fylkeslaget og økt oppslutning om NOF. Styret stiller seg positivt til et slikt prosjekt også i Buskerud. Det bør i forkant foretas en registrering av interessen for et slik prosjekt hos presse/media.

Referat fra styremøte i NOF avd. Buskerud 07.09.92
Avholdt hos Ole E. Bakken på Konnerud kl. 18.30-22.30.

Tilstede: Ole E. Bakken (Drammen lokallag)
Torkild Jensen (Drammen lokallag)
Erland Tollefsen (Drammen lokallag)
Per Ø. Klunderud (Øvre Eiker lokallag)
Lars-E. Furuseth (Geilo lokallag)
Bent Fjellheim (Hemsedal lokallag)
Olav Huso (Hemsedal lokallag)

Per Ø. Klunderud (varamedl.) var til stede i stedet for Anders Hals (Ø. Eiker lokallag). Erland Tollefsen (varamedl.) og Olav Huso (valgkomitèmedl.) deltok i diskusjonen.

SAK 7/92: Godkjenning av innkallelsen.
Innkallelsen ble godkjent uten kommentarer.¹

SAK 8/92: Post.
Posten fra forrige styremøte ble gjennomgått. Dette var bl.a:
-Brev fra Veterinærinstituttet vedr. en død gravand funnet i Sandebukta i våres, som ble sendt inn til obduksjon. Denne gravanda ble gjengitt i flere aviser ang. Sandebukta-saken. Brevet er vedlagt.
-Brev fra A. Cleve vedr. NOFs behandling av søknad i forb. med Ringmerkingsutvalget. Cleve kritiserer NOF for å ha overkjørt utvalget. Cleves brev samt søknaden fra NOF er vedlagt.
Det er nå opprettet egen postboks for NOF- Buskerud, og nummeret er:

SAK 9/92: Buskskvetten.
Tidsskriftsskontaktene er nå blitt oppnevnt i lokallagene, og de er:
-Drammen lokallag: Torkild Jensen
-Øvre Eiker: Anders Hals
-Hemsedal: Bent Fjellheim
-Geilo: Jørgen K. Larsen
På skriv om informasjon om tidsskriftsskontaktene ble det understreket at ingress ikke er nødvendig i alle artikler. Spesielt i kortere notater o.l. er dette unødvendig.
Det ble også påpekt at 4H i Buskerud bruker navnet "Buskskvetten" på sitt tidsskrift. Det ble vedtatt at disse bør kontaktes og fortrinnsvis endre navn, da NOF avd. Buskerud har førsterett til navnet. Viktigheten av at NOF avd. Buskerud har komplett samling av Buskskvetten ble understreket. Pr. i dag

mangler noen få nummer i fylkesarkivet. Noen lokallag viste også interesse for å trykke opp gamle nr. av Buskskvetten til deres eget arkiv.

SAK 10/92: Økonomi.

NOF avd. Buskerud har nå fått kontonummer. Dette ble opprettet 03.09. og er som følger: 0825 0738855. Kasserer og leder disponerer kontoen. Pr. 07.09. står det ingenting på kontoen, men det er ønskelig at lokallagene betaler inn så fort som mulig.

Det er sendt inn søknad til NOF sentralt om oppstartingsstøtte, og det ble på møtet foreslått flere søkeinstanser:

- Vilfondet (oppstarting, prosjekter og tidsskrift)
- Kulturstyret (tidsskrift)

SAK 11/92: LRSK.

Saken forventes, da representanter ikke er blitt diskutert i lokallagene. Det ble allikevel sagt at komitemedlemmene bør være bosatt i fylket, og at en geografisk fordeling er ønskelig. Det ble også satt frem forslag om å utvide komitèen fra 3 til 4 medlemmer, da dette ville stemme bra i forhold til lokallagene. Den nåværende komitè skal ta seg av alt innkommet materiale frem til 31.12.92. og gjøre opp status for dette innen 30.04.93.. Den nye komitèen begynner da med materialet fra 01.01.93.

SAK 12/92: Prosjekter- organisering/koordinering.

Hvert lokallag orienterte om sine prosjekter, og statusen er som følger:

Hemsedal:

- Registrering av rovfugl
- Kontrollfangst av smågnagere
- Studiering-prosjekt

Geilo: Ingen konkrete pr. i dag

Øvre Eiker:

- Fugletårn ved Fiskumvannet
- Bokprosjekt

Drammen:

- Langmyrdammen-registreringsprosjekt
- Kvinandekasseprosjekt i Finnemarka
- Kattuglekasseprosjekt i Nedre Buskerud
- Linnestranda- registreringsprosjekt
- Villmarkskveld- arrangementet

SAK 13/92: Sandebukta-saken. Informasjon.

Torkild Jensen orienterte.

SAK 14/92: Saker fra lokallagene.

Øvre Eiker: Kontakt mellom NOF- Buskerud og vandrefalkprosjektet/ Odd F. Steen.

Det ble diskutert en del rundt usikkerhet og kontaktproblemer mht. rovfuglinformasjon. Slik som det er i dag, jobber Odd F. Steen/ vandrefalkprosjektet for seg selv, mens NOF ikke mottar informasjon- og omvendt. Det ble foreslått å få til et møte mellom fylkesavdelingen, Odd F. Steen, Viltfondet og Fylkesstyret der sensitiviteten i informasjon om rovfugl skulle diskuteres, og forhold skulle avklares.

Hemsedal: Ringmerkingskurs-gjennomføring.

Anders Hals er valgt til ansvarlig overfor Ringmerkingsutvalget vedr. gjennomføring av kursene i Buskerud. Ennå er mye uklart, men det blir trolig avholdt to kurs. Ett for erfarne ringmerkere, og ett for nybegynnere. Det førstnevnte antagelig i Øvre Buskerud en gang på høsten, det andre i Drammens-regionen på ettervinteren. Endel praktiske detaljer ble diskutert.

SAK 15/92: Eventuelt

-Fuglevernkalenderen 1993. Det ble diskutert hvorvidt fylkesavdelingen skulle organisere videresalg, eller om lokallagene skulle selge dem direkte. Det sistnevnte ble vedtatt, da tiden i år er forholdsvis knapp.

-Kåring av fylkesfugl. Flere fylker har nå kåret sin fylkesfugl, og styret mente at Buskerud også burde prøve å få til dette. Her kan kjærkomne inntekter komme, da kåringen gjerne kan gjøres gjennom avisene etc. Videre planlegging/tanker rundt dette bør taes opp til diskusjon i lokallagene, for så å komme til mer endelige beslutninger på neste styremøte.

Konnerud, 15.09.92.

Ole E. Bakken
Sekretær

Merknader:

¹Anders Hals hadde dagen før uttalt at han ikke hadde mottatt innkallelsen. Ole E. Bakken viste kvittering fra Postverket, der samtlig i styret hadde fått tilsendt skriv. Innkallelsen må derfor trolig ha forsvunnet i postgangen.

BUSKSKVETTEN

informasjon til tidsskriftkontaktene:

Frist for innlevering av stoff:

Felles for alle typer av bladproduksjoner - også vår - er at stoff må være redaksjonen ihende innen en viss tidsfrist. Dette kalles dead-line, og med utgivelsesfrekvens slik det legges opp til foreløpig, mener vi dead-line for Buskskvetten (ett nummer år. år) bør settes til 30. april.

Retningslinjer for forfatterne:

På et styremøte i mai-92 ble det vedtatt å bruke de samme retningslinjene for Buskskvetten som de som brukes i Ringmerkaren. Alle har ikke denne, men her er det viktigste:

OVERSKRIFT: Overskrifta bør være så stor at den skiller seg tydelig ut fra de skriftstypene som brukes i selve teksten (den såkalte brødteksten). Alle som har muligheter til det, bør lage overskriftene sjøl. Går ikke det, kan du skrive på med vanlig blyant.

INGRESS: Det bør lages innledning/sammendrag til selve artikkelen. Den skrives med halvfete typer under overskrifta. Forfatterens navn (by-line) kan du gjerne skrive rett under ingressen.

LINJEAVSTAND: Enkel linjeavstand skal brukes. Halvannen eller dobbel linjeavstand skal ikke benyttes (blir ikke mere av den grunn).

SIDEMARGER og «MARG» OVER/UNDER: Sidemargene skal være ca. 2,4 cm. Oppe og nede skal det være åpne rom på ca. 3,0 cm.

TRUEDE ARTER: Truede arter må omtales med forsiktighet, og redaktøren forbeholder seg retten til å fjerne lokale stedsnavn fra artiklene.

INNFØRING: Skriv inn manuskriptene med god skrivemaskin. Det beste er en PC med laserskriver, men en god, vanlig skrivemaskin gjør også jobben.

SKRIVEFEIL: Alle kan skrive feil, men gjør alt du kan for å unngå «trykkleifer». Få derfor en annen til å lese gjennom før du leverer manuskriptet.

FUGLETEGNINGER: Behovet for gode tegninger/illustrasjoner av fugler er skrikende, og vi ønsker kontakt med folk som kan bruke blyanten eller hva de nå enn benytter, på den måten. Husk å legge ved navn og adresse dersom du ønsker tegningen i retur.